PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 2
ЛЮТИЙ
1981

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXII ЛЮТИЙ 1981 Ч. 2

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 2 FEBRUARY, 1981 VOL. XXII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$10.00
Передплата до інших країн	10.00
Поодиноке число	1.00

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$10.00
Subscription in other countries	10.00
Single copy	1.00

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Ярина Зоряна — Розкішні твори... 1
(Безсмертній Лесі)
— Ювілейний рік СУМК 1
Яр Славутич — Київ 2
Тоня Горохович — „У пущі" — драматична поема Лесі Українки 3
Г. Михальчук — Український ткацький гурток в Оттаві 6
Валентина Доброліж — Світовий Конґрес музичного виховання 7
— Відійшов заслужений провідник 9
Л. Полтава — Українська опера і оперета 10
Г. Інституту — Знання мови належить до справ культури 13
Відділ для дітей 14
Percival Cundy — Lesya Ukrainka 15
M. Woroniuk — Straw Weaving 18
О. Павлів — До рідних причалів 19
Г. Слюзар і А. Міненко — Пров. З'їзд Союзу Українок у Манітобі 20
Звідомлення Пров. З'їзду складових організацій СУС 22
Д. Черевик і А. Василишин — Крайова Конференція Комітету Українок 23
Квіти незабутнім 24
Громадська і родинна хроніка 26
С. Кульба — Довкола дому 32
Іванна Вахна — Українська вишивка 32
Праця референток „Променя" 33

НА ОБКЛАДИНЦІ: Сергій Артюшенко — графіка

Спростування до обкладинки журнала ч. 1 з січня 1981. Різдвяна картка „Колядники" належить пензлю **Вадима Доброліжа.** Через помилку було подано Е. Козак. Просимо читачів справити.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ 0.50
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою	0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки	2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	2.50
Програма для садочків	1.50
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	7.00
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська	0.75
Статут Союзу Українок Канади	0.25
Твори Лесі Українки, а англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.50
Українські коляди, С. Яременко	0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	6.00
Я вернуся, О. Крамар	0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C.	3.95
"Ukrainian Canadiana" U.W.A.S.	12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Woziy	0.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

№25 11024 — 82 Ave.,

Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Ювілейний рік СУМК

„На шлях я вийшла ранньою весною
І тихий спів несмілий заспівала,
А хто стрічався на шляху зі мною,
Того я щирим серденьком вітала:
„Самій не довго збитись із путі
Та трудно з неї збитись у гурті".

Цю тематику спільного шляху поетки бажаємо примітити до нашої сьогоднішної громадської теми. Так на шлях, ранньою весною українського громадського руху в Канаді, вийшла перша українська молодеча організація — Союз Української Молоді Канади, яку щирим серце повітало тодішнє українське суспільство.

Був це рік 1931-ший. Була це сумна доба в житті українського народу в Україні по обох сторонах кордону, яка важким гнетом лягала на душу тодішнього суспільства, зорганізованого в тих часах в Союзі Укрїнців Самостійників. Польська пацифікація і безправ'я польського уряду в Західній Україні викликали гнів і обурення, проводилися в Канаді протестні віча, писались петиції до уряду Канади, до Ліги Націй. По другім боці кордону, під окупацією комуністичної Москви вимирало голодовою смертю половина України — мільйони жертв сваволі варварів. В Канаді знов це роки економічної кризи, боротьба з асиміляційними впливами та доморослими українськими комуністичними провідниками. І ось у таку лютну добу народжувалась в Канаді перша укрїнська молодеча організація СУМК.

СУМК постав заходами Союзу Українців Самостійників, як його складова частина, ідеологічно пов'язаний з собою, а в своїй діяльности як самостійна молодеча організація. З промови Мирослава Стечишина, тодішнього провідника і редактора "Українського Голосу", виголошеної на першім З'їзді до молоді довідуємось про головні тези, які лягли в основу цієї першої молодечої організації в Канаді:

> "... Ми маємо боротися проти грозячої нам загибелі (асиміляції НК). В цім помагають нам багато скарби рідної культури: українська пісня, українські танки, народне мистецтво. Наша церква повинна бути свобідна від чужих проводирів та опікунів.
>
> "Важне для українців в Канаді також відношення до старого краю. Наша сила і значення в Канаді є тісно пов'язане з силою та значенням українського народу на рідній землі. Нам всіма силами треба допомагати українському народові здобувати власну державу..."

Для української молоді це був поклик повний ідеалізму, який так завжди імпонує молоді. А швидкий ріст організації треба завдячувати невтомному тоді його організаторові Григорієві Тижукові, уродженцеві Волині, який щойно прибув до Канади та який всеціло захопився ідеалами служби Україні, служінням своєму народові, який переживав важкі роки у своїм історичнім поході. Рік по Г. Тижукові прийшов до помочі другий організатор СУМК Павло Яворський, який вповні дорівнював першому. Велику конкретну поміч молоді подавала Генеральна Управа, яка складалося з членів управи СУС. Відомі в тій діяльности такі особи як Андрій Павлик, ген. секретар, Юліян Стечишин, Василь Сарчук, Микола Лабюк, Іван Данильчук та інші. І впродовж двох років ця молода організація поповнилась тисячами молодих хлопців і дівчат. Початки її головно в західних провінціях Канади: Манітобі, Саскачевані, Альберті. Популярними були, так звані, злети-джемборі, які начислювали до 1000 молоді — хлопців і дівчат. Відбувались вони звичайно десь на фармах, де є багато простору для виявів у

Яріна Зоряна

РОЗКІШНІ ТВОРИ...

(Безсмертній Лесі)

Розкішні твори, лежать перед мною,
В них слави велич і надлюдська сила...
І тішуся, до болю я Тобою —
За скарби слів, що Ти для нас лишила.

Не буду сумом, жалем, ні сльозами.
Стрічати Лесю, нині Твоє свято —
Лиш, молитовно-вдячним почуванням
За цю симфонію, — рідних слів, багатих.

За "проречисті струни", мужня жінко
І за "досвітні вогні" — сяйво ніжне,
Несеться слава — наша Українко,
І нестиметься вона завжди! Вічно!

Розкішні твори — мережані думи...
Пророчих слів тих, — нарід не забуде;
Загинуть, щезнуть, грішні Вавилони —
І рідний край — Єгіптом більш не буде!

1981 р.

Яр Славутич

КИЇВ*

Незборний, на горах суворих
Твердинею віри стоїть,
Під стягом Софії на порох
Розбивши навали століть.

Як райдуга, а даль неозору
Довкола на тисячу верст
Могута дзвінка Святогора
Несе Володимирів хрест.

І вгору, як шабля, злітає
Богдана важка булава,
Бо славу князів обкрадає
Зухвала молодша Москва.

І гнівний від крови ординців,
Від сяйва снаги золотий,
Він кличе на прю піхотинців,
Зове гармашів до мети;

Він чорними ранами Лаври,
Де зяє поганьблений храм,
Гримить у козацькі літаври,
Когорти збирає до брам.

О городе, красно похмурий!
Я вірю в омріяну мить.
Я чую, як прапор Петлюри
В серцях легіонів шумить.

Я бачу, як темрява тане
Над щастям повернень і стріч,
Як вулиць вітальні каштани
Палають мільйони свіч.

І правого змагу держава —
Відроджена — владно встає;
І прадідна, київська слава
Буття окриляє моє.

* З книги „Маєстат".

спорті, музиці, красномовстві.

В конкретну програму молоді входили: самоосвіта в ділянці українознавства, дебати, красномовство, народні танки, спорт, контести популярности. Сумківці зорганізували подорожуючу бібліотеку, займались організуванням української школи, а в інших учителювали в рідній школі, як також займались молодшими групами СУМК. Всю цю діяльність доповняли річні Народні З'їзди, в яких молодь брала активну участь. На таких народніх з'їздах виступали такі політичні діячі, з Европи, як проф. Дмитро Дорошенко, О. І. Бочковський, Вол. Кедровський та інші, в яких слово заслухувались молоді сили. Незабутній Народній З'їзд в Саскатуні 1935 року, на якім делеґатів і учасників перевищувала молодь, представники від 150 філій СУМК. В поході і вправах у стадіоні виступало 400 сумківців хлопців і дівчат. Була це справжня найбільша маніфестація української молоді.

Довгий шлях проходила організація, бо ніщо не стоїть на місці, тимбільше членство молоді, бо вік їх триває певний час, на зміну яких приходять інші. Виросли в Канаді нові молодечі організації: МУН., УКЮ., ПЛАСТ, СУМ., ОДУМ. Всі вони на тих самих основах, хай і з відмінними програмами, — служба Богові і народові України, плекання громадського життя, рідна культура, рідна мова ...

Цього року СУМК зустрічає своє 50-річчя. Праця сумківців у минулому в більшому, чи меншому розмірі це **не** лише згадка минулого, це вклад молоді, перших молодих орачів громадської ниви в Канаді і поза нею. Друга світова війна 1939 року забрала весь сумківський доріст, вихованих провідників, з-поміж яких виявили себе за морем у військовій службі і Гостинниці такі як сотник Богдан Панчук, д-р Петро Смельський, Василь Кирилюк. Л. Войцехівський, П. Юзик та інші, які стали на захист українських скитальців, яким грозило насильне вивезення для знищення "на родіну".

З бувших сумківців, вихованих на засадах ідейности сьогодні є сотки одиниць на різних урядових посадах, як проф. Володимир Тарнопольський, д-р Петро Смельський, Василь Кирилюк, суддя Іван Соломон, брати адвокати Федаки в Гамільтоні, на заході Василь Підручний, д-р Дмитро Ціпивник, інж. С. Франко, Андрій Мельничук, теперішня голова Союзу Українок Канади Надія Боднар, д-р Лев Фарина і Наталка Фарина, Розалія Фарина та інші, яких було б трудно всіх вичислити.

Зкінчуємо наше слово присвячене 50-річчю СУМК. Підносимо цінність вкладу сумківців в розвій громадського українсько-канадського життя разом з тим пригадуємо вам ваш славний клич:

... Будем щиро працювати,
На ворога не зважати

С-У-М-К!

Тоня Горохович

„У ПУЩІ" – ДРАМАТИЧНА ПОЕМА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Тоді, коли "Блакитною трояндою" Леся Українка робить перші кроки в драматургії, вже у черговім творі цього жанру — у драматичній поемі "У пущі", написаній частинно (перша, друга і частина третьої дій) у 1898 році, а завершеній 1907-го, драматичний талант виявився повною силою.

Спонукою до написання цього твору, як згадують критики (Драй-Хмара, Зеров, Филипович), була біографія Мільтона, над якою Леся почала працювати ще в 1885 році і яка її захопила через особливість духовости Мільтона та пуритан з його середовища. В критиці є чимало даних про підготовчі матеріяли, які Леся використала для написання твору. Основно вона студіювала історію пуританського руху і Святе Письмо, бо сюжет поеми побудований частинно на конфліктах, які випливають із різних інтерпретацій Святого Письма головним героєм і громадою пуритан на чолі з пастором Ґодвінсоном. Пуританський світогляд, що з аскетизму заперечував мистецтво, дав багатий у конфлікти матеріял.

Але не тільки знання історії пуританського руху, до якого у великій мірі причинився М. Драгоманів своїми брошурками ("Про братство хрестителів", "Евангельська віра у старій Англії" і матеріял до третьої, який у спадщині залишив для Лесі), було причиною того, що Леся за сюжетом до свого твору звернулася до пуритан у 17 столітті. Проблема мистецтва, творчої мрії, що тривожить душу людини, роля творчости в житті мистця і народу були невгасимою іскрою у душі поетеси. Вона є змістом кількох ліричних творів, як: "Мрії" (1897), "Жертва" (1900), "Трагедія" (1901), "ЗОРЯ ПОЕЗІЇ" (1898), "Аве Регіне" (1896) та інші. В ліриці мотиви ці зображені епізодично, у поемі — це широка картина.

Подія поеми відбувається у Північній Америці — дві перші дії у Масачусет, третя у Род Айленд. Так само як це сталося з історичним Роджером Вільямсом, у Лесиній поемі пуритани виганяють із своєї кольонії скульптора Річарда Айрона, який не захотів піддатись вузькодумаючій громаді.

Акція драми зосереджена біля подій у житті Річарда, але у творі багато персонажів. Вони дібрані так, щоб образ Річарда на їх тлі вийшов багатогранним, живим. Почування Річарда сплетені із Едітою (матір'ю), Деві, (небожем), Крістабель (сестрою), Джонатаном (другом), Джанною (дівчиною), боротьбу поглядів зводить він головним чином із Ґодвінсоном, Джонатаном, Едітою, Магістром — репрезентантом науки, Органістом — представником музичного мистецтва, з Мессер Антонієм — знавцем мистецтва, з Джошуе Кембль — приятелем родини. Такі образи як Ріверсова жінка, Бруклі — швачка, Чарлі — учень, Індіянка, громадяни з Масачусет і Род-Айленду хоч дуже фрагментаричні, але їх наявність у поемі є необхідною для загострення конфлікту. Кожний із персонажів репрезентує якоюсь мірою людські слабості: обмеженість і фарисейство, фанатизм і тупість, все ж у їх характеристиці нема тенденційности — це люди з живого життя сірої пересічности. Ґодвінсон, наприклад для поглиблення релігійности серед громади потребує великого будинку для себе тоді, як багато родин живе в нужді і холоді з малими дітьми. Він також позбавляє Річарда воску, одинокого можливого матеріялу для скульптурних занять Річарда, мовляв очі його томляться при читанні, світячи деревом. Едіта настільки фанатична у наслідуванні букви Святого Письма й інтерпретації його Ґодвінсоном, що заглушує в собі материнські почування, навіть тоді, коли в Річарда до неї багато глибокої синівської ніжности, Джонатан скоряється примітизмові громади оптимізму, а Джанна під впливом ревнощів витворює безпідставно цілу аферу, щоб дошкулити Річардові, щоб скомпромітувати його в очах громади. Одначе всі ці людські слабості не послаблюють Річардового лету за мрією у висоти, навпаки, це ще посилює його творчі спроможності.

Річард, що став славним скульптором у мистецькому середовищі ренесансової Італії, змушений — з одного боку опікуватися матір'ю і повдовілою сестрою з малою дитиною, а до того "пересичений венецькими пишнотами, облесливими чарами венеціянців", щоб не гнути своєї "пуританської шиї перед дожами" виїжджає до Америки, мріючи, що тут улаштовуючи життя серед пущі разом із однодушною громадою "розпалить одвічної краси нове багаття". Чимало сили вкладає він прочищуючи пущу, і ту в природі, і ту серед людей, все ж з громадою не знаходить спільної мови, навпаки — настають великі розходження на тлі інтерпретації Святого Письма і творчості.

Одиноким його порадником є малий Деві. Тому з приїздом Джонатана Річард відживає: "...тепер ми гори перевернем! Все на користь! І пуща і терни. Нічого не боюся!"

Конфлікт драми зав'язується у першій дії під час розмови Річарда з матір'ю про збори, що на них Ґодвінсон буде пояснювати Біблію про "Новий Ханаан". Річадр уважає, що Ґодвінсонове красномовство не може нічого більше додати до того, що написане в Біблії. Конфлікт загострюється, коли скульптор відмовляється йти до праці біля будови будинку для пастора, коли довідується, що віск, його мистецьке знаряддя, також пішов для ужитку священика, коли Ріверсова жінка, що знайшлася в крайній потребі після прогнання чоловіка не знаходить у пастора, ні матері найменшого співчуття, ні помочі, коли врешті Джонатан розчаровує його своїми поглядами про мистецтво і громаду. Все це наростання конфлікту в акції твору і в душі героя.

Послідовний розвиток акції психіки й дії доводить до кульмінації — знищення скульптури індіянки, прокляттям Річарда й прогнання його з громади. Кінець другої дії насичений драматизмом, в акцію втягнені персонажі з Масачусет. Розв'язка твору наступає при кінці третьої дії. Вона позбавлена зовнішніх ознак дії трагізму, нема тут несподіванки, ні смерти, ні крови. Все ж трагізм Річарда величній, краса його переживань зворушлива.

Розходження Річарда із пуританами — це не тільки проблема свободи творчости як у Ібсенового Бранда на тлі індивідуалізму, який спонукує мистця на боротьбу із усім світом, з самим життям і з самим собою, чи Сольнеса — героя драми "Будівничий Сольнес" цього ж автора, який захоплений гордою мрією прагнення до краси, як сильна індивідуальність прямує до своєї мети, не рахуючись з долею інших людей, конфлікт Лесиного скульптора — це прагнення до вічного, що стоїть понад гуманізм, пацифізм та інші релігії часу. Це вічне — це запах життя, апотеоза нестримного пориву, як називає це Донцов за Берзоном. Конфлікту Річардового не можна пояснити тільки проблемою індивідуальности і юрби, бо розвиток трагізму у третій дії полягає вже не на бракові свободи, чи ворожости громади до мистця. В Масачусет Річард міг серед змагань створити геніяльний твір, свобода в Род-Айленді стала могилою його таланту. "Коли нема боротьби, цієї конечної умови життя, нема трагізму, що дає глибінь і зміст життю" — каже Леся ("Утопія в балетристиці"). Хоч є свобода творчости, але повна байдужість громади до мистецтва, стан, коли статуї його хочуть використати для забави дітям, чи манекіни в кравецтві, а талант для торгівлі посудом, вбиває творчу снагу. Самопочуття мистця ще тимбільше трагічні, що він не може обвинувачувати людей, а навпаки вину бачить у собі: "Се винен я, моя безсила мрія. Нездатен розум, незугарні руки знайти чогось такого, що могло б усіх зрушити неначе грім органу". Людей Річард оправдує, він вірить, що вони здатні на великі почуття. Бачив їх, як билися за правду і волю, він знає, що живуть вони не єдиним хлібом. "Я бачив сам, як на очах суворих прозорі сльози мов роса тремтіли в той час, коли орган величним співом і стіни, і людські душі потрясав". Значить спів, музика на них впливає. Річард згадує момент фанатичного нищення його творів і уважає, що це "було якимсь признанням", що хист його міг мати силу, "для них лиху, ворожу, нечестиву, а все ж велику. Є можливий ще один вихід із ситуації — поворот у Венецію. Але звідтам він рвався виїхати бо ж "там артисти зледащіли", "нащадки велетнів" стали "здрібнілі", "пещені", "від сонця божого відвикли".

Природа конфлікту Лесиного Річарда зовсім оригінальна. Тут нема апотеози мистця, а засудження юрби, бо це робило б твір мало оригінальним, а героя ідейно схематичним, як це є у Ібсена. Річард жива людина, він не проповідує своєї віри на зразок Бранда, йому знані є порив і зневіра, радість і горе, завзяття і резигнація. У третій дії, де майже нема акції руху, а тільки зустрічі Річарда із відвідувачами, які своєю несвідомою зневагою Річардового мистецтва спонукують його до самозаглиблення, виявлена природа мистецька Лесиної драми "ідей" Донцов, вказуючи на геніяльність техніки її поетичної творчости, підкреслює змальовування не змислових вражень, але душевних переживань, зображення почувань не в статиці, але в рухові, віддання не актів, з якими лучаться емоції, підсвідомі рухи душі. Переживання її в творах не є щось застигле, що виявляється лише в однім моменті, в неї всі вони живі, бо мають здатність рухання без спонуки зовні, переходити від імпульсу до найвищої точки, тому вони у Лесі в безнастанному рухові, в найрізноманітніших формах, від моментів найглибшої зневіри до хвилин найвищого піднесення. І в цій контрасності переживань добачує Донцов подібність стилю Лесі Українки до світляних контрастів Рембранта. Здібність Лесина найсильніші душевні зворушення передавати за допо-

могою мінімума зовнішніх рухів нагадує Донцову талант Рембранта. Почування і хід подій у другій дії майстерно сплетені: то він надхненний різьбить індіянку, то дискутує з Дженатаном, розмовляє з посланцями з Род-Айленду, тоді коли Джанні розправляється з "дикункою", а Крістабель, знаючи про присуд громади щодо вигнання Річарда переконує матір, щоб та стала в обороні сина, мати ж порятунку шукає в Біблії. Мати — це тип, що стає продуктом заскорузлого, дослівного розуміння тексту Святого Письма, що часто стає запереченням правдивого християнізму. Проти такої релігійности обурюється Леся: "Подумай, мамо, люди, що назвали себе "святими" й "божими синами" дають своїм братам не хліб, а камінь! Вон ламають крила мріям ясним!Їх варто проклинати". Добачувати антихристиянські мотив через такі і їм подібні вступи поетеси проти дослівного, а не символічного характеру поетичної мови Біблії, як це робить О. Бабишкін та інші радянські критики — це спрощування проблеми.

В аналізі, хоч і дуже загальниковій, не можна не згадати особливости й багатства мови. "У пущі" блищиться алюзіями, метафорами, порівняннями, епітетами, які кинені немов несподівано, часто у формі запиту, тягнуть одну думку по другій, не даючи їй завмерти, як "звукам акорду на роялі". Ось кілька прикладів:

Д.: Русалки справді в морі є?
Р.: Для того, хто вірить в них то є,
Д.: Я буду вірить, — тоді побачу їх?
Р.: Побачиш напевне.
Дж.: А татко каже — гріх в такеє вірить —
Р.: А коли віриться?
Дж.: Читать Святе Письмо,
І розум просвітиться.
Р.: Але мрія зостанеться.

"Хто має силу з примусом боротись, той робить завжди тільки по охоті".

"Ти думаєш, за правду не карають?"

Джонатин: Хащів? Яких? Ти ж не про пущу кажеш?
Річард: Ні, пуща ся мене найменш лякає, хоча й вона чимало силу нищить. Тут навіть глини путньої немає. Та се ще байка, може згодом знайдем . . .
Тут між людьми ростуть лихі терни.

Р.: Якби ти був мистцем справдешнім зроду,
ти б чисту мав фантазію і думку,
ти б знав, що в урочистий час роботи
ми не на грішнім світі живемо, —
навколо нас тоді країна мрії,
та царство боже на землі, якого
даремне довго так шукають люди.

Р.: Нащо мені спокій? Я ще живий, ще рано спочивати.

Р.: Життя і мрія в згоді не бувають
і вічно борються, хоч миру прагнуть.
А в скутку боротьби — життя минає,
а мрія зостається. Се ж то значить:

Метафора: великий океан думок, люд камінних статуй, промінь ударить, море засміється
Порівняння: сила в мене гине, як цей акорд.

Метафора, алегорія, порівняння дали одежу для думки, почувань, а образ Річарда, що переживає мистецьку трагедію, що палить себе власним вогнем, не дочекавшись сподіваного моменту щастя — це була частина душі поетеси. Не знайшовши в собі творчої сили, а в громаді піддержки, Річард "непримиримий, покірний тільки правді і красі", внутрішньо вільний, з почуттям відповідальности за моральні цінності, на сторожі яких стояв досі сам, передає Деві свій заповіт — бути артистом і не коритися, тобто каже йому довершувати те, чого сам не зумів. Мотив переємности ідеї молодим поколінням і робить твір оптимістичним. Трагічна містерія, в якій визріває якась абсолютна цінність, діятиме на людей як жива сила, що спонукує до чину, стає загадкою метафізичних глибин життя.

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже третє видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована 12 сторінок взорів вишивок 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $7.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
A-25 11024-82 Ave. Edmonton, Alta.
T6G 0T2.

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Г. Михальчук

Український Ткацький Гурток в Оттаві

Знов минає рік праці Українського Ткацького Гуртка в столичному місті. Окрім сходин, та підготовчих лекцій ткання для нових членок гуртка, того року в засягу програми Українського Тижня під патронатом КУК в Оттаві, відбулась виставка головних уборів, якою займалися членки ткацького гуртка, виставляючи при тому і свої ткацькі експонати. Головні убори були привезені з Музею СУК з Торонта, а гостями були пані Іваночко і пані С. Олійник. Виставка була дуже гарна і корисна для усіх.

Відтак гурток вистарався урядову дотацію щоб поїхати до Школи Красного Мистецтва у Бенф, Алб., на курси ткання. На жаль дві пані з особистих причин не могли поїхати, отож курс відбуло тільки чотири членки гуртка. З того одна в міжчасі переїхала до Торонта, отже з Оттави фактично було троє: Леся Волощук-Дансмор, Галина Михальчук і Тіна Вахна-Спірон.

20—21-го вересня, у Монтреалі відбувся 42-ий З'їзд СУС Східньої Канади, де членки ткацького гуртка влаштували виставку своїх робіт і дали показові лекції.

Тепер йде кампанія за новими членами і заплянована початкові курси ткання в листопаді. Окрім того відбудеться декілька виставок.

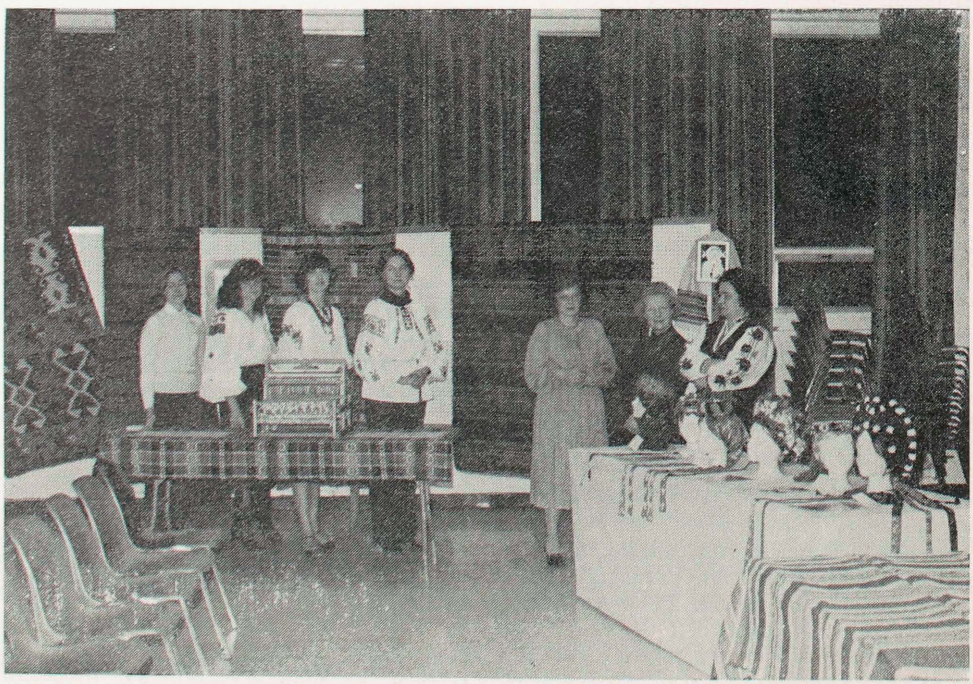

Виставка головних уборів Музею СУК з Торонта і ткацьких експонатів. Зліва направо: Леся Лящук, Леся Волощук-Дансмор, Соня Камень, Тіна Вахна-Спірон, пані Іваночко з Торонта, пані С. Олійник з Торонта і Галина Михальчук.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

(ВАРШАВА, 6.VII - 12.VII — 1980 року)

Місто наповнилось музикою. Співали хори, вокальні ансамблі, грали оркестри — симфонічні і камерні, виступали солісти: співаки, піяністи, інструменталісти. Відбувався Чотирнадцятий Світовий Конґрес музичного виховання у Варшаві під патронатом МІЖНАРОДНЬОГО ТОВАРИСТВА МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ. Музичне Товариство було організоване у 1953 році у Брюселі при ЮНЕСКО. Метою товариства є сприяти розвитку музики, поширювати і популяризувати традриційні і нові музичні твори серед молоді та дорослих. Попередньо, музичні конґреси відбувались у таких містах, як Цюріх, Копенґаґен, Відень, Токіо, Будапешт, Москва (1955-1976 р.) і т. далі. У 1978 році Конґрес відбувся в Лондоні (Канада). Тому що в 1980 р., Конґрес відбувся у Варшаві, члени польського музичного товариства були організаторами. З усіх сторін широкого світу з'їхалися музиканти: діти шкільного віку, студенти з музичних шкіл, університетів, консерваторій; педагоги, виконавці, диригенти і композитори. Всі учасники Конґресу перебували у трьох найкращих люксусових готелях Варшави. Харчування було смачне і дешеве. Обслуга ввічлива, але не дуже спритна. Семінари, показові лекції і концерти відбувались у новозбудованому Палаці Культури і Науки, у великій та малій залях філярмонії та у будинку товариства ім. Шопена (бувший панський триповерховий палац). Програма Конґресу була укладена цікаво й зручно для всіх учасників. Крім того у довіднику були подані адреси установ, нотник крамниць, банків, ресторанів та інші відомості потрібні для туристів. Відкриття Конґресу відбулося дуже величаво. На широких сходах Палацу Культури гостей зустрічала молодеча оркестра, а коли всі зайшли до залі, на величезній сцені симфонічна оркестра виконала твір композитора Я. Гавеля "Інтраду", присвячену відкриттю Конґресу. Потім слідували привіти від представників польського уряду і членів комітету музичного товариства. Церемонія відкриття закінчилась виконанням симфонічного твору "фонтари", композитора Д. Кабалевського.

Після офіційної частини почалась заплянована програма. Головними мовами Конґресу були: англійська, французька, російська та польска, але учасники вживали німецьку та еспанську. В конґресовій залі Палацу Культури перекладали "автоматично" — за допомогою лінґофонів, а в інших місцях були офіційні перекладачі, які, до речі, не завжди справлялись із своїм завданням. В ранніх годинах звичайно відбувались доповіді, семінари, дискусії на різні музичні теми, а пополудні доповіді, сполучені з демонструванням, або виконанням музичних творів. Конґрес проходив під ґаслом: "Національна культура — основа музичного виховання". Отже, багато доповідей і дискусій відбулось на цю тему. Музикольоги з Мадярщини демонстрували метод Кодаі, з Німеччини Карла Орфа, інші професори доповідали про методику Далькроза, Сузукі, Монтезорі і т. д. Тематика семінарів охоплювала майже всі рівні музичного виховання — від початкових кроків до заавансованих студій (індивідуальні і групові лекції на багатьох інструментах; ансамблі, хори, оркестри).

Тому, що Конґрес відбувся у Варшаві, найбільше учасників було з Польщі. Багато польських професорів перепроваджували семінари, показові лекції. Особливо цікаві були доповіді шопеністів-музикологів, які спеціялізувалися у творчості Шопена, одного з найвидатніших композиторів-романтиків минулого сторіччя. На другий день Конґресу був проголошений "Польський день". Найцікавішою імпрезою дня був концерт молоді, який відбувся пополудні в Палаці Культури. На протязі двох годин виступали найкращі показові молодечі групи: шкільні хори, оркестри, зразкові камерні ансамблі з музичних шкіл, ансамблі пісні і танців у народних строях і т. д. Все це виглядало імпозантно, видно було високо-мистецьку підготовку і професійне керівництво. Увечері, учасники Конґресу були запрошені на оперу сучасного польського композитора К. Пендерецького "Дияволи з Людену". На жаль, опера, яка написана в ультра-модерному стилі і антирелігійного характеру, не зробила належного враження. Співаки з гарними голосами старанно виспівували на сцені свої "антимельодійні" арії, дуети; непогано звучав хор — диригент вміло диригував добре вишколеною оркестрою, але всі зусилля артистів пропадали у масі атональних, незвичних для вуха, звуків, а суцільна дизгармонія створювала пригнічуючий настрій. Декорації були символічні, темного кольору, іноді не можна було розібрати, що діється на сцені, бо не було досить світла. Глядачі аплодували, але "ґучних овацій" не було. Після вистави відбулось прийняття.

Майже 30 держав приймали участь у конгресі, але не з всіх країн були концертові групи. Були хори, оркестри, інструментальні ансамблі з Болгарії, Данії, Філяндії, Чехословаччини, які крім клясичної музики виконували твори своїх сучаснх композиторів, або співали пісні свого народу. Гарне враження справив дитячий мішаний хор з Брно "Кантилена", який виконував твори лише сучасних чеських композиторів. Цікаво було почути камерну оркестру з Фінляндії, яка виконувала твори фінських композиторів, а потім фінську і шведську народну музику на народніх інструментах. Із східньої Німеччини виступали дві молодечі симфонічні оркестри з Берліну і камерний вокальний ансамбель. З Англії надзвичайно добре грала молодеча симфонічна оркестра, з Австралії — камерний квартет, з Америки виступав лише університетський хор, але дуже добре підготований, з Совітського Союзу лише одна група брала участь — хлоп'ячий хор "Мартвек" з Грузії, який співав переважно грузинські народні пісні, деякі у примітивному стилі. Хор був добре вишколений і мав великий успіх. Францію репрезентував молодечий мішаний хор та вокальний ансамбль з Марселю, але симфонічна оркестра приїхала без інструментів і без нот, які були сконфісковані на кордоні (тому, що візи не були належно виписані). Отже, молоді музиканти день перед концертом з пам'яті написали потрібні твори, а грали на позичених інструментах. Про це було офіційно проголошено перед успішним виступом оркестри. Мадярські групи, як і польські, показали серйозне ставлення до музики і мистецьке виконання. Виступали студентські хори, молодечі симфонічні оркестри і дитячі мішані хори; всі вони виконували твори мадярських композиторів (Барток, Кодаі, Кос), а також народні пісні в супроводі народних інструментів.

На жаль, не було ні одної групи, яка б репрезентувала українську народну, або клясичну музику. Але канадські групи пописались надзвичайно добре. З Онтаріо виступали: "Майстерсінгерс" з цікавим репертуаром і мішаний молодечий хор а з Квебеку — саксофонний квартет і камерний ансамбль (флейти). Але найкраще пописались: дитячий меноніцький хор з Манітоби, хлоп'ячий хор з Брітійської Колюмбії і смичковий ансамбль з Монтреалю під керівництвом молодого, але талановитого диригента і педагога Жана Кузіно. Майстерно були виконані твори Паґаніні, Кореллі і сучасних канадських композиторів. Цей ансамбль показав виняткову зіграність, чисту інтонацію, розуміння творів і високу художність виконання. Учасників ансамблю (16 дівчат у віці 12-ти до 17-ти років) і диригента чотири рази викликали на сцену. Ні один ансамбль не мав такого великого успіху.

Не можливо оцінити і докладно описати всі мистецькі групи, які виступали на концертах, але можна ствердити, що стандарт був високий. На закінчення конґресу відбувся великий концерт, на якому виступали найкращі групи з різних країн. Взагалі конґрес пройшов успішно, було багато нового й цікавого. Захід познайомився з музичним світом Сходу — нові методи, техніка, нові цікаві музичні твори. Варто згадати, що підчас конґресу відбувались різні екскурсії. Отже, наша група мала нагоду відвідати місце народження Шопена, де відбувся концерт його творів. Це справило на всіх незабутнє враження. Також об'їхали цілу Варшаву і зупинились у всіх цікавих місцях; всім відомо, що місто у часі війни було поважно зруйновано, але поляки приклали всі зусилля, щоб його відбудувати. Також, була поїздка до старовинного палацу "Віланов" і прогулька по річці Вістулі. Члени нашої канадської групи (переважно вчителі, диригенти, декілька заавансованих студентів) були задоволені поїздкою до Польщі і конґресом. П'ятнадцятий світовий конґрес музичного виховання відбудеться у Брістолі (Англія) в 1982 році в липні місяці.

Валентина Доброліж
(Едмонтон, Альберта)

ЗБІРКА – 1981 – COLLECTION

Національна Вкладка

Ukrainian Canadian National Fund

Для запевнення нашого безперервного успіху — станько всі разом з громадою і зложім щедрі датки на Національну Вкладку через свої Відділи КУК, а де це не можливо, перешлім кожний свій даток поштою прямо до Централі КУК на адресу:

Ukrainian Canadian Committee
456 Main Street, Winnipeg, Man.
R3B 1B6

Відійшов заслужений провідник

Дня 12 листопада 1980 року, в університетській лікарні в Едмонтоні раптово відійшов на 62 році життя заслужений громадський діяч, голова Союзу Українців Самостійників, член багатьох установ та організацій д-р Лев Фарина.

Відхід д-ра Фарини огорнув жалобою складові організації СУС в різних частинах Канади. В громадському житті нашого народу в Канаді д-р Фарина належав до тих, якого довго не можна буде заступити, ані того опорожнілого місця не лише як голови, але й як Людини — українського патріота, громадянина, який був загально відомий і шанований серед своїх і чужих.

У великому смутку Покійний залишив: маму Осипу в похилому віці, дружину Наталку, сина д-ра Мирона з дружиною Єлисаветою, старшу дочку Леону заміжню Бриджис, молодшу дочку Христину, заміжню Звоздецьку, старшу сестру Розалію, молодшу сестру Катерину, заміжню Горден і багато відданих друзів і приятелів.

Вічна Йому Пам'ять!

Після величавого похорону, який відбувся в днях 14 і 15 листопада, на післяпохоронній тризні подяку присутнім склала дочка Леона.

***

В імени своєї мами й своєї баби й всієї родини щиро сердечно дякую священикам і обслужникам коло престолу за відслуження Панахиди й Похорону як також дякам, активним і почесним носителям покрови, Катедральному хорові під диригентурою пані Лесі Чумер, членам Сумківського хору та членам хору „Дніпро" за улюбленим Татом спів, Дем'янові Гоголеві за чутливе відспівання „Вірую", нашій дорогій родині, Фаринам та Івасюкам, за їхню безперервну підтримку протягом минулих п'ять тижнів, високодостойному отцеві докторові Савчукові за його теплі й милі слова про Тата раніше в церкві, панові Андрієві Мельничукові за проведення програми цього поминального обіду, представниками різних організацій до яких належав наш Тато, членкам Союзу Українок Канади при Катедральному Соборі за цей гарний обід приготовлений у невигідній їм хвилині, „Парк Меморіал" за їхню пораду й обслугу й усім вам за вашу присутність, за ваше співчуття та за вашу любов і пошану до нашого Тата.

Батько наш колись так сказав про свою

дружину, „Що Наталка не виговорить, то виплаче". Це напевно дар Божий даний їй на якраз такий час.

Тато не раз виконував функцію господаря на всяких оказіях, але він був найкращим господарем у своїй власній хаті. Для нас це наймовірна втрата.

Дорога Родино, дорогі Друзі!

Ми дякуємо Вам за вашу дбайливість, за ваші молитви, за ваше співчуття, за вашу підтримку протягом минулих п'ять тижнів і за вашу сьогоднішню присутність.

Як відійдете, прошу Вас узяти з собою шматочок милої вдачі й доброти Левка Фарини. Перекажіть комусь цікавий жарт, купіть своєму онукові рукавицю до бейсболу, приведіть незнайомого додому в гостину, візьміть на себе бодай один провідний обов'язок у своїй громаді, з'їжте з насолодою миску борщу й навіть дві, присвятіть час і труд комусь або чомусь у що ви вірите, запишіться до якогось хору, випишіть чек на якусь добру ціль, прочитайте газету ,шукайте гумор у прикрих обставинах. Американський автор Марк Твейн раз сказав, „У небі немає гумору". Якщо досі того не було, то я певна, що тепер є!

Я також прошу Вас, а особисто тих, що мають менш як п'ятдесят років, люди українського походження в Канаді, взятися до тієї праці, що лишив недокінченою покійний наш Батько.

Ми свого Тата дуже любили, а він нас. Ми вдячні за те, що він нарешті не мучиться. Та ми зокрема вдячні за те, що він прожив у повній мірі свій вік.

Ліона Фарина Бриджес

Л. Полтава

УКРАЇНСЬКА ОПЕРА І ОПЕРЕТА

(Докінчення)

спонзорством СУК „Провидіння", підготував у 1970 р. Молодечий Оперовий Аансамбль УМІ у Філядельфії, під керівництвом ініціятора створення цієї опери і її першого дириґента проф. Юрія Оранського; режисер І. Праско, проєкти декорацій і костюмів та масок — Едварда Козака, хореографія балерини Ніни Сулими. Василь Овчаренко є автором музики до оперети „Чародійна Сопілка" (див. гасло „Барних Ярослав").

Садовський Євген. — Родом із Зах. України, музично-культурний працівник у Клівленді, дириґент відомого мішаного хору „Дніпро" та Молодечого хору й оркестри, поставник кількох музичних вистав і особливо — театралізованих монтажів силами молоді. У 1969 р. написав музичну п'єсу для дітей, на 2 дії, до власного тексту, під наг. „Ведмежа Порада". Це п'єса-казка, розрахована на малих глядачів. У Пармі, Ог., підготовляється перша вистава „Ведмежої Поради", що відбудеться в 1971 році.

Сарамага Богдан (нар. 1910 року), із Зах. України, тепер у Дітройті, ЗСА, де викладає музику й спів у парохіяльних українських католицьких школах. Закінчив Львівську консерваторію. Написав музичний супровід до кількох монтажів на українські національні свята, у виконанні молоді, також дитячі пісні й хори. У 1969 р. дописав 10 пісень і частково змінив текст музичної п'єси-казки для молоді „Чародійна Сопілка" (Я. Барнича - В. Овчаренка - Л. Полтави) і виставив цей твір в пляні оперети з видатним успіхом у Дітройті весною 1970 р., діставши високу оцінку преси і глядачів.

Соневицький Ігор (нар. 1926 року), із Зах. України; композитор із власним мистецьким почерком, доктор музикології. У Ню Йорку написав низку пісень для дітей і дитячих хорів на слова різних поетів. Крім інших творів, створив оригінальний музичний супровід до п'єси казки Анатоля Шияна „Летючий корабель", з успіхом виставленої Студією Мистецького Слова в Ню Йорку під керівництвом п-і Лідії Крушельницької. Д-р Ігор Соневицький є також автором музики до „Лісової Пісні" Лесі Українки (вистави в Америці); він написав відому музику до балету „Попелюшка", показаного Балетною Школою Роми Прийми-Богачевської, з її хореографією.

СТЕЦЕНКО КИРИЛО (1882-1922), Наддніпрянщина. Зробив багато в ділянці музики для дітей, але не все зафіксовано. Інж. В. Ржевський з Роменщини розповідав, що К. Стеценко написав музику до театралізованих рецитацій кількох байок Л. Глібова. В музичній літературі занотовано, що Кирило Стеценко створив — у дусі Лисенківських "оперок" — оперету "Лисичка, Котик та півник", за віршованою п'єскою-казкою Олександра Олеся (п'єсу передруковано в журналі УНСоюзу для дітей "Веселка", в числах з лютого-березня 1970). Розпочав писати дитячу оперету за народною казкою "Івасик Телесик", але не закінчив, передчасно померши від виснаження і тифу.

СТРАТИЧУК ОЛЕГ (нар. 1910 р.), з Буковини. Закінчив консерваторію в Чернівцях в Букарешті, вищу Музичну Школу закінчив у Відні. По війні — в Аргентині, потім у ЗСА. Написав, крім ін. творів, багато хорових пісень для дітей і молоді до слів Т. Шевченка, Лесі Українки, О. Олеся, О. Кобця, Діми, М. Ситника, Й. Дудки Г. Соколенка та ін. У 1960-х рр. в Нью Йорку написав барвисту й свіжу музику до п'єси-казки для молоді "Вовк у овечій шкурі" Л. Полтави, яку успішно кілька разів ставив Театр у П'ятницю у Філядельфії, під мистецьким керівництвом Вол. Шашаровського. П'єсу надруковано в журналі "Визвольний Шлях", у Лондоні, музики ще не опубліковано. Олег Старчук написав також, на лібретто того ж автора, першу українську оперетку на одну дію, призначену для Ляльківого Театру, під наг. "Мишача Війна" (1970 р.), прийняту до вистав Ляльковим Театром у Філядельфії, під керівництвом п-і Дарії Шуст.

ТУРКЕВИЧ - ЛУКІЯНОВИЧ СТЕФАНІЯ (нар. 1898 р.), із Львова, живе в Ірляндії. Закінчила Львівську консерваторію, студіювала також у Відні, докторат зробила у Празькій консерваторії. Крім ін. творів, у тому й балету "Лісова Пісня" за Лесею Українкою, написала в середині 1960-х рр. оперу для молоді, до власного лібретта, "Серце Оксани", на 3 дії. Оперу з видатним успіхом ставив Дитячий Театр у Вінніпезі, що працює під патронатом Об'єднання Жінок ЛВУ; режисер п-і Ірена Туркевич-Матринець, хореографія п-і Дарії Нижанківської-Снігурович, проєкти декорацій Мирона Левицького. Канадійська "Ди Трибюн" з 28 квітня 1969 р. писала про виставу "Серце Оксани" в "Плейгавзі", між ін.: "Не

треба знати української мови, щоб сприйняти історію двох загублених у лісі братів та їхньої невтомної в розшуках сестрички. Музика написана в модерному стилі ... Партія оркестри вела лінію майже незалежно від молоденьких співаків ... До блискучих сценок, — писала рецензентка Мадлен Берньє, — треба зарахувати війну між грибами, комарями і жуками та танок зірок із неба. Як усі українські фантастичні казки, "Серце Оксани" має мораль: жертвенність, великодушність і любов — це спасенні сили цього світу" ... Високу оцінку цій новій українській дитячій опері дала українська преса в Канаді.

ФОМЕНКО МИКОЛА (1894-1962). Народився на Наддніпрянщині, помер у Нью Йорку. Популярний композитор, також концертових творів, як "Спогад про Україну" для смичкової оркестри (вперше виконала в 1950-х роках у Нью Йорку Смичкова Оркестра, під диригуванням проф. Вол. Цісика). Написав кілька "оперок"-мініятурок для малих дітей: "Котик Кікі", "Листоноша", музику до сценічної картинки Ївги Шугай "Зайчиків кожушок" (успішна вистава відбулась останнім часом, в 1970 р., у Джерзі Ситі, Н. Дж., з рамени Т-ва "Рідна Школа" і 71-го Відділу СУА). Майже всі його "оперки"-мініятурки ставила п-і Галина Мірошниченко-Кузьма силами нею веденого в Нью Йорку Дитячого Музичного Садочку.

Продуктивний і талановитий сл. п. Микола Фоменко створив до власного прозового лібретта оперу "Івасик Телесик" за народною казкою. Дотепер слухачі чули з неї лише кілька арій, в тому популярну арію Тетяни "Бачу, бачу, Телесика я бачу", у виконанні солістки Ізабелли Орловської, в супроводі оркестри. Дотепер ні лібретто, ні клявір опери "Івасик Телесик" не надруковані.

ШУЛЬ АНДРІЙ — представник наймолодшого покоління українських музик за кордоном, закінчив у Нью Йорку відому музичну школу Джуліярд, вчить в Ратгерському Університеті, де пише магістерську працю з музикознавства. На початку 1968 р. сл. п. мистець Антін Малюца на вечорі ЛМКлюбі в Нью Йорку, влаштованому АДУК, на тему "Українська дитяча оперета", повідомив зібраних, що молодий А. Шуль розпочав оперу "Лис Микита" за поемою Івана Франка; не було потім повідовлення, чи довів свою працю до кінця.

*

(Не вдалося встановити, хто написав самобутний, гармонійний музичний супровід до цікавої п'єси Марійки Підгірянки "В чужому пір'ї", з солями й багатьма дитячими хорами. Цю п'єсу декілька разів у 1950-х і 1960-х рр. виставляли за кордоном з незмінним успіхом, в тому у Філядельфії, під керівництвом піяністки і музичного педагога п-і Лідії Бульби).

Такий, дуже стислий і, що трапляється завжди в піонерській ділянці — неповний перелік здобутків українських композиторів, драматургів та поетів, які давніше чи тепер працювали, або працюють в ділянці дитячої опери, оперети і музичної п'єси для дітей та для молоді.

Коли порівняти навіть такий неповний перелік з подібними відомостями з інших еміграційних спільнот в Америці й у вільному світі (та й на їхніх Батьківщинах), то побачимо, що українці перші в Європі дали дітям їхню власну оперу чи "оперку", завдяки праці великого Миколи Лисенка і його співпраці з поеткою-драматургом Дніпровою Чайкою, та що українські діячі культури тримають і далі цю першість. Обставини, однак аж ніяк не сприяють такій складній творчій праці, ні в еміграційно-поселенських обставинах, ані в окупованій Україні, УССР, де вони ще складніші. Якщо тут часто працівники дитячої культури натрапляють на байдужість, або ж незрозуміння батьків та навіть деяких громадських установ і організацій, то в Україні Москва різними методами злонавмисне стримує розвиток українського музично-вокального мистецтва для дітей і молоді. Досить одного прикладу: Київський Театр Оперети одержав у 1970 році, після кількох вистав оперети за італійським письменником Джанні Родарі "Пригоди Чіполліно", музика Б. Алексієнка та Б. Котелянця, 150 тисяч заявок-зголошень від бажаючих дітей, гуртків і навіть цілих шкіл з усієї України — всі вони хотіли б побачити нову оперету для дітей. Але навіть малі й молоді кияни не всі могли побачити чарівні "Пригоду Чіполліно" (на жаль, з елеметами "соціяльно-клясової боротьби" серед італійців ...), бо Київський Театр Оперети має свої завдання й репертуар для дорослого глядача, і тому мусів припинити вистави оперети для дітей після кількох десятків показів. Як згадано, у квітні 1973 р. в Києві нарешті відкрили Дитячий Театр Оперети.

Опера — для дітей, для молоді як і для дорослих — це найскладніший мистецький твір. Велика праця стоїть перед його автором чи співавторами, не менша перед виконавцями, реалізаторами його на сцені; не лише відпочинок, розвага та відпруження — але й праця та напруження, хоч може і яке приємне,

чекає й глядачів оперового твору, оперети або музичної п'єси. Складність полягає в синтетичній поєднаності багатьох видів і жанрів творчости — в одному творі. Якщо на початку оперети стоїть навіть не слово, а лише ідея, яку треба словом висловити, а музикою передати, то далі розпочинаються цілі, образно висловлюючись, Ельбруси й Арарати праці для постановника, режисера, диригента, солістів, хору, хореографа, костюмера і т. д., включно з не менш важливим від інших виконавцем "своєї ролі" — адміністратором. Лише не втаємниченим може збоку здатись, що вистава опери для дітей чи молоді вимагає менше зусиль, ніж вистава опери для дорослих. Частіше — навпаки, адже в таких виставах беруть участь, ще й дуже часто, юні виконавці.

Відомо, як щиросердечно сприймають молоді глядачі вдало для них написаний і поставлений твір. Він є одночасно і розвагою, і школою, і викладом української мови, і незабутньою лекцією української музики, і пізнанням України, не баченої в житті.

А як реагують самі юні виконавці? Один голос — для прикладу (передрук без змін):

"Я б хотіла описати Український Дитячий Театр у Вінніпегу, до якого я належу, — писала в циклостилевому журналі українських студентів в Ст. Джон'с гайскулі у Вінніпегу, "Смолоскипі", з січня 1970 р., Оля Заяць. — Цей театр складається із 50 дітей від 4 до 19 літ. Ціль цього театру є поширення Української культури. Управителі цього театру є: п-і Мартинець — режисер і мистецький керівник, п-і Снігурович — балетмайстер, п-і Башук — адміністрація. Наша сучасна оперета називається "Серце Оксани". Ця група також виступала в таких оперетах як "Зимова Краля", "Зима й Весна" у "Коза Дереза". Під час виступу "Кози Дерези" ми їхали аж до Монтреалю на ЕКСПО-67, де ми виступали три рази. Ми виступали в Саскатуні 5 листопада цього року, з аперетою "Серце Оксани". Приїхали до Саскатуну автобусом, де вмістилося 40 дітей під опікою п-і Гембарської, п-і Нарожняк, п-і Станович, п-і Башук і п-і Ільницької. Оперета відбулася в залі св. Юрія в третій годині, а вже в 5-й ми зачали наш виїзд додому. При кінці 1969 виступали в Торонті 28 грудня. Я дуже горда, що належу до цього театру, бо він одинокий український театр в цілій Канаді".

Чи можна оцінити оцей дитячий театр, що поширює українську культуру, краще, ніж це щиро й безпосередньо висловила його співучасниця, учениця-середньошкільниця Оля Заяць — горда з того, що до такого театру належить — „одинокого українського театру в цілій Канаді"! Але, одночасно, що ж це означає": понад півмільйона українців у Канаді — і лише один музичний театр? Понад мільйон українців в Америці — і лише де-не-де вистава, а вже музична, оперового типу — то й поготів рідкість! Немає досі фонду Дитячої Української Культури, немає якоїсь спільної допомоги, а часто навіть уваги до окремих мистецьких одиниць. Самотужки постають такі молодечі ансамбі, як проф. Б. Сарамаги в Дітройті, проф. Ю. Оранського у Філядельфії, проф. Є. Садовського в Клівленді чи два, згадувані в цій статті, в Нью Йорку: Студія Мистецького Слова і Балетна Школа. Є зацікавлений юний і дорослий глядач, є й сили для реалізації багатьох вистав, у тому й опер, оперет та музичних п'єс, або вистав Лялькового Театру (великий почин зробили в цій ділянці Пані-Союзянки у Філядельфії, під керівництвом п-і Дарії Шуст, а в іншому місті — мисткині Лада Прокоп і Христина Юзич, створивши Український Ляльковий Театр у Дітройті, де міститься й славна Капеля Бандуристок СУМА під диригуванням маестра Петра Потапенка — та все це постає, діє й живе завдяки напруженню й зусиллям одиниць, при досить байдужому споглядані організованої спільноти, яка ніби не знає, що до мистецтва треба завжди додавати перед тим, як черпати потім з нього повними пригорщами.

Що нині ще залишилось в українців у всьому світі? — віра в Бога, рідна мова та рідна культура. Все інше забрав ворог світу,, або намагається забрати чужина, точніше — вулиця й десяткування течії (бо жодний уряд у країнах наших поселень не переслідує жодної спільноти за її рідні церкви, мову чи культуру).

Ніяка спільнота не має майбутнього без дітей і молоді. Український театр для дітей і молоді поза межами України — це не лише рідне мистецтво, мова й культура, це також і ота "вища політика", про яку багато говориться, але на яку ще так мало ми самі звертаємо увагу.

Найбільшим не лише українським поетом, але й політиком був великий Тарас Шевченко. І саме він склав для дітей "Букваря".

Покищо ж велика тема "Українська дитяча опера, оперета і музична вистава" в Україні й поза Україною ще чекає своїх дослідників і знавців. Праця їх буде складною, бо не вистачить проаналізувати, прикладом, тільки музику, чи зміст оперового твору для ді-

(докінчення на ст. 25)

Знання мови належить до справ культури

В теперішні часи, серед українського громадянства почав закріплюватися подекуди звичай вживати на прилюдних виступах англійської мови. Над цією проблемою повинні поважно застановитися наші люди в публичному житті і взагалі місцеві провідники в українських громадах.

Ніхто не буде перечити, що досконале знання англійської мови є конечне для кожного мешканця Канади. Зрешто, це вже давно перестало бути проблемою. Колись справді були такі часи, коли українці мали трудність опанувати англійську мову. Це було в початках нашої іміґрації. Декотрі старші громадяни пригадують собі ті часи, коли школярі говорили на шкільному подвір'ю виключно українською мовою, і декотрі учителі навіть карали їх за те не тому, що вони були проти української мови, а просто тому, щоб діти вправлялися в англійській мові, в вимові й акценті, яких вони мали трудність засвоїти.

Тпер ми пішли задалеко в протилежному напрямі і сьогодні до рідкостей належить почути українське слово серед української шкільної молоді на шкільній площі чи на дорозі до дому. Тепер перед нами проблема як зберегти українську мову, як розговірну, від цілковитого забуття. І цієї проблеми ми зовсім не перебільшуємо. Вона поширюється і по фармах, які донедавна були великими твердинями української культури, а тепер уже теж заломлюються. За свідоцтво цього можуть послужити листи, що їх кожна українська преса час від часу дістає і в яких визирає одне багатомовне речення, написане очевидно по англійськи: „Спиніть газету, бо тато помер, і вдома ніхто по українськи не читає".

Хіба справді мусимо приходити до висновку, що українські діти такі тупоумні, що не можуть крім англійської навчитися ще й української мови? Ми думаємо, що це не є правильна відповідь. Українські хлопці й дівчата здібні, вони часто відзначуються в науці і здобувають нагороди і стипендії включно з Ровдс Скаларшип. За дійсною причиною занепаду української мови треба шукати в наставленні дому до неї, в мірі пошани до неї і можливо в відчутті меншевартости, від якої ще не всі українці визволились. За тими причинами треба шукати і поміж нашими людьми в публичному житті, що виголошують промови в англійській мові. Молодь, яка цьому придивляється, виробляє собі поняття, що так вона вже в нас унормовується, щоб промовляти по англійськи.

Добрий приклад пошани до своєї мови дають французи. Чи хто де чув, щоб французький промовець говорив по англійськи до публіки, яка є французька? Хто слідкує за дебатами в оттавському парляменті, той не може не завважити, що французькі посли звичайно починають французькою мовою, а потім переходять на англійську, а деякі цілі свої промови виголошують лише в французькій мові. Дехто може на це відповісти, що вони роблять це нарочно, щоб підкреслити рівправність французької мови з англійською. Може й так. Але знання мов належить до справ культури. Чому ж українці мали б ставати біднішими через затрати своєї мови? Чому вони не можуть теж уважати своєї мови великою культурною справою, справою своєї національної чести? Чи треба, щоб аж хтось інший показував їм, яким великим скарбом є українська мова та що її треба берегти?

Ми думаємо, що варто прийняти таку засаду: де публіка є українська, там промовці повинні промовляти лише по-українськи. Коли серед публіки є кілька осіб, які не є українцями, там з ввічливости до них можна сказати кілька речень по англійськи, на початку або при кінці.

Збереження української мови є великою проблемою. Дехто сумнівається чи нам вдасться зберегти її в Канаді по всі часи. Але незалежно від того, що може колись у майбутности статися, що вживання іншої мови там, де можна вживати українську мову, не причинюється до того, щоб якнайдовше українську мову в Канаді затримати.

„Голос Інституту"

З ДНЕМ УРОДИН

Дорога Сестро Олю!

Вітаю Тебе з днем уродин, бажаю Тобі доброго здоров'я та всякого добра від щирого серця. Вірю, що Тобі сподобається журнал „Промінь" і що Ти будеш його любити, так як я його люблю.

Твоя сестра Анна Дрозд, Саскатун

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Петро Мах

ПОДАРУНОК

Оповідання

Лесю все цікавило: і чому веселка схожа на барвистий пояс, і чому пташки по-різному співають...

Косачів наймит Федір Іллюх, заганяючи волів до стайні, запримітив, що маленька панночка Леся стоїть засмучена біля старої груші на подвір'ї.

— Трапилося щось? — співчутливо запитав.

— Ага, пташка обдурила мене: співала так гарно на груші, а коли я підійшла, щоб роздивитись на неї...

— ...пташка спурхнула з гілки? — взялося сміхом обличчя парубка.

— Еге, спурхнула, — хитнула голівкою дівчинка.

— Яка була тая пташка? — спитав Федір.

— Отака маленька, сизувата по боках, — пояснювала Леся.

— А може, я зараджу цій біді? — хитрувато примружився Федір.

Упав смуток з Лесиних очей, в них спалахнула радість.

— Ой, невже?..

Вчувши голоси у дворі, вийшла з хати Ольга Петрівна.

— Ох, і бідний Федір з тобою, Лесю! Знову просиш русалку впіймати, авжеж?

— От і не вгадала, мамочко. А ви, Федоре, не кажіть...

— Годі, годі, не стану розпитувати, — засміялась мати.

— Але відпусти Федора, доню, час вечеряти...

Мати взяла Лесю за руку й повела в „білий будиночок".

А наступного дня Федір Іллюх тихо постукав у двері Лесиної вітальні.

— Ларисо Петрівно! неголосно покликав малу Косачівну.

Леся притьма вискочила на ганок і... не повірила своїм очам. В руках Федорових була пташка, сизувата по боках...

— Це для вас, Лесю. Подивіться зблизька і...

— Так, так, я її обов'язково випущу, не буду неволити, — перехопила його думку. — Дякую вам, Федоре Олімпійовичу.

„Як вдалось Федорові впіймати чарівну співунку?" — дивувалися за вечерею Косачі. А Леся, нашвидку поївши, схилилась над своїм письмовим столом.

— А це для вас! — перестріла згодом у дворі Іллюха і простягнула йому аркушик паперу.

— Що це?

— Вірш про пташку, ту, що ви спіймали...

— Я... я... — Федір почервонів, потупився.

— Не прочитаєте? — сумовито глянула на нього Леся.

— Не було кому вчити...

— Завтра приходьте по роботі, я допоможу

— Але ж ви самі вчитеся музики, Лесю. Чи стане-то часу на мене?

— Федоре Олімпійовичу, завтра перший урок! — як справжній вчитель, владно мовила дванадцятирічна Леся Косач. — Глядіть, не запізнюйтесь!

LESYA UKRAINKA

By PERCIVAL CUNDY, TH.D.
West Collingswood, New Jersey

No national literature has ever had to struggle against greater odds to survive and win recognition than has the Ukrainian. Literature is the expression of life, but when a nation's life is cramped, cabined, and confined, it takes heroic efforts for its literature to persist and break the shackles which fetter its manifestation and development. Ukrainian literature possesses some names of universal significance, but compared to Russian writers who are well known through translation, Ukrainian authors are practically unknown to American readers. "When we read the work of such men as Shevchenko and Franko, we realize that we are dealing with real spiritual and intellectual leaders with a real faith in democracy, and that these men have a message not only for their own people but for the whole world."*

To these two names must be added a third, that of a woman, Lesya Ukrainka, a poetess of rare erudition, with an expert knowledge of poetic technique, familiar with the languages and literatures of Western Europe (including English), with an unbounded imagination, keen psychological insight, and an emotional power and vigor of expression not surpassed by any poetess who has made a name for herself in any modern literature. Surpassing Franko, she is inferior only to Shevchenko in poetical achievement. This is not fulsome praise, but sober fact; hence she is worthy of study by all who take an interest in the literary accomplishments of another race, especially when its literature manifests in general a keen sense of the values of personal and social justice with an invincible faith in freedom and democracy as does the Ukrainian.

After reading some of her work, one would easily imagine the poetess to have been a strong and robust person physically as well as spiritually and intellectually. Actually nothing could be farther from the truth. She was a small, frail woman, delicate as a child, and from the age of twelve or thirteen until her death thirty years later, she was a hopeless invalid, doomed to spend months at a time in bed and compelled for the greater part of her life to live away from her beloved homeland, travelling from one

health resort to another in search of health with comparatively brief periods of ordinary activity. Unlike other writers who would turn out a regular daily stint, she was only able to write spasmodically, often in great pain and with a high fever which left her physically and mentally exhausted from the strain of work. Yet these circumstances are rarely reflected in her work. The attentive reader can occasionally perceive the effects of her illness in what she wrote, but in reality, few have ever won so great a triumph of the spirit over physical disability as did Lesya Ukrainka. In a review of the first two volumes of her early poems by Ivan Franko in 1898, there is a passage which has become a classic quotation in estimating her work. "Since Shevchenko's 'Bury me and then arise, break your chains asunder,' Ukraine has not heard so strong and vibrant a message as comes from the lips of this fragile, invalid girl. It is true that the successors of Shevchenko have many a time 'broken the chains' and heralded coming liberation, but their verses were generally mere phrase-making, a remastication not so much of the thought as of the tropes and images of the great Kobzar..." Then after a detailed analysis of her work to that point, he continued: "I repeat, after reading the spineless and flabby compositions of our contemporary young Ukrainian poets and comparing them with these

*Manning, "Ukrainian Literature," p. 5.

bold and vigorous, and at the same time so simple and straightforward messages of Lesya Ukrainka, one cannot resist the thought that this fragile, invalid girl is almost the only man in all our present-day Ukraine."

Lesya Ukrainka was not the poetess' real name but the one by which she is universally known. She was born Larysa Petrivna Kosacheva, February 26, 1871, in the province of Volhynia, Russian Ukraine, into a family which provided a most favorable environment for the development of a nationally-conscious poetic talent. Her father, Petro Antonich Kosach, a fairly well-to-do landowner, was a man of culture and prominent in local and provincial public affairs. While not a native Ukrainian, being of White Russian stock, he was a staunch supporter of Ukrainian independence. As a young man in his university years, he became a close friend of Mykhaylo Drahomaniv, the great Ukrainian scholar and democrat, and married the latter's sister, Olha Petrivna, who was one of the leaders in Ukrainian literary life of the past generation up to World War I. While the father's influence is not clearly discernable, that of the mother is written large in her daughter's literary career. It was she who discovered the child's literary bent, carefully cultivated her talent, and sent her daughter's first suitable efforts to be printed in the Ukrainian press in Galicia beyond the Russian border. Lesya's first printed poem appeared when she was twelve years of age. It was written under the deep impression made on her by the news of her Aunt Lesyna's banishment to Siberia for "subversive activity." She entitled it *Hope*.

No more can I call liberty my own,
There's naught remains to me but hope alone,
The hope to see once more my loved Ukraine,
To come back to my native land again,
To gaze once more on Dnieper's azure wave,—
I care not if alive or in the grave,—
To view the steppe, its ancient funeral mounds,
To sense the ardent power which there abounds...
No more can I call liberty my own,
There's naught remains to me but hope alone.

As the poem could not be signed with the author's true name owing to conditions then, the mother invented the pen-name, "Lesya", a diminutive of Larysa, and "Ukrainka," a designation of her origin. The daughter ever after used the same name and is universally known by it.

Another person who greatly influenced her literary development was her uncle, Mykhaylo Drahomaniv. Although he had to leave Russia to continue his activity abroad when Lesya was only five years old, his personality and activity were kept very much alive in the family, and when Lesya was a few years older, a correspondence between uncle and niece began which lasted until his death in 1895 at Sofia in Bulgaria while Lesya was making her first and only visit to him. In his letters Drahomaniv wrote to her about political conditions in Galician Ukraine, discussed plans for future publications, sent her volumes of the latest in European literatures,—in short, he helped to widen her intellectual horizon and imbued her with his democratic ideals. His passing was a heavy blow to Lesya, but all her life she remained his faithful disciple and the propagandist of his progressive and "westernizing" ideas.

The child's environment was favorable for the development of a talent of the first rank, namely: a quiet, small provincial town in the lovely woodlands of Volhynia, a cultured home, the wise guidance of a mother who was herself a distinguished authoress, discussions of the elders in which the children themselves took part and by which they became acquainted with Ukrainian history, ideals, and aspirations. In addition, Lesya studied other languages and their literatures so that by the time she reached maturity she had an excellent knowledge of Russian, German, French, and English, as well as a familiarity with Latin and Greek. All this gave her exceptional advantages from the point of view of a wide erudition compared to other Ukrainian poets, who, generally speaking, enjoyed no such intellectual equipment.

However, this idyllic picture was soon clouded by the onset of an implacable disease, tuberculosis, which never left her until it laid her in the grave. The remaining thirty years of her life are largely a chronology of the various places abroad to which she was sent to recover her health, if possible. In 1897 she underwent an operation in Berlin which halted the progress of the disease for the time being, but it soon reappeared in another part of her body. In 1907, in a period of comparative relief from suffering she married Klyment B. Kvitka, but shortly thereafter she had to go south again. Another trip to Berlin frustrated all hopes of improvement by an operation. All the specialists could do was to advise residence in Egypt with its mild winters as the only recourse for prolonging life. It is manifest that such a life imposed intolerable conditions upon her as a writer. "Many a time she

used to say," wrote a friend in her reminiscences of Lesya Ukrainka, "that she no longer had the strength to live the life of a hothouse plant torn away from its native soil, and yet though living far away from her home and family, her thoughts were continually flying back to her country." When one takes into account that every thought to which she managed to give expression was only accomplished by a mighty effort of will and at the expense of a small stock of physical strength, one can rightly estimate the heroic note which rings in so much of her poetry, as in this, for example, with its personal reference to her own state, but with a larger and pointed application to the weakness of so many of her too-yielding fellow-countrymen:

Yet none the less my thoughts fly back to thee,
My sorely tried, despoiled, and hapless land!
Grief gets the upper hand
And fills my soul with tears and misery.
In many a land I've witnessed violence,
Yet ne'er have seen a lot that's worse than thine.
I'd weep that fate malign,
But shame on tears which flow from impotence.
We've wept and shed such tears in copious flood;
The land entire could sink and in them drown.
Enough have trickled down—
What use are tears where there's so little blood?

It was during the final years of her "sanguinary struggle with death," that she produced some of the finest of her dramatic poems, notably *The Noble Woman, Forest Song, Martianus the Lawyer,* and *The Stone Host.* How much these splendid productions cost the writer none will ever know although there are a few details extant which show under what desperate conditions they were put on paper. They were mainly accomplished in spasms of supreme creative activity followed by periods of visible mental and physical prostration. Some things that she wrote comparatively smoothly, and were composed at one stretch in a single night or in the space of two, three, or four consecutive days. Others demanded many periods of work with lengthy intermissions. After a month of feverish literary activity would follow months of exhaustion and inertia, "dead days," which harassed the poetess with nightmares of the possible complete failure of her creative powers. In a letter to a close friend in 1912, she gave instructions what to do with her papers in such an eventuality. She wrote: "Who can tell how long my powers may still serve me. I am burning myself out bit by bit. Someday I must go out for good—no candle lasts for ever, but let my friends continue to cherish the illusion that there is no end to this candle." The inevitable end came, however. Not long after her last return from Egypt to attend a public assembly in Kiev, Lesya Ukrainka died, August 1, 1913, at Surama, a health resort near Tiflis in the Caucasus. Within a week her body was interred in a cemetery in Kiev, and all that remained were the throbbing memories of her relatives and friends and her vibrant lyrics, her splendid dramatic poems, and some fine prose stories, novelettes, and sketches.

In marked contrast to the vissitudes of her physical life, the artistic life of Lesya Ukrainka was one of steady and constant advance and development. From her earliest years she was fully conscious of her vocation as a creative writer; she followed this goal all through her life and literally died with pen in hand. It is clear from the testi mony of her friends and from her correspondence that, as few other writers have been, she was con vinced from childhood of her calling as a poetess and, under her mother's guidance, diligently studied to perfect herself in the art of poetic expression. Her productiveness increased in growing power and skill with very few lapses or deviations. The first influences exercised upon her were those of Shevchenko and his successors, such as Kulish and Starytsky. This was followed by a study of Russian poetry and next by that of various European poets. Of the latter she clearly shows the influence of Heine, but more and more she workd out her own independent and original style. However, Heine with his radical romanticism and sardonic irony seems to have been most congenial to her cast of mind. She studied and translated his *Buch der Lieder* and in so doing achieved a similar mastery of aphoristic irony so frequently met with in her work and of which the following lines are a good example:

The peasant's hut stands on damp earth,
The master's house is built on stones.
'Tis doubtless true, as people say,
The gentry have the whiter bones.
The peasant's hands are hard and black,
The lady's have a softer hue.
'Tis doubtless true, as people say,
The gentry's blood indeed is blue.
The peasant, curious to learn if
Those bones are white in every part,
To see if that blue blood would show,
Might stab the master to the heart!

She began by writing lyrics and at the age of twenty published a first collection of them, *On Wings of Song,* 1892, followed by *Thoughts and Dreams,* 1896, and *Echoes,* 1902, each marking an advance in imaginative power and technical strength. An analysis of these volumes containing 180 pieces in all, shows that her themes can be classified in six main categories; love, nature, personal experience, the poet's consciousness and mission, love of country, and social and humanitarian problems. The theme of love occupies the smallest place among these divisions. Her circumstances probably shut her out from many experiences in this field that could be reflected in poetry, but in any case she was very reserved in expressing her private feelings. Among those dealing with nature there is one poem, *Autumn,* which is strikingly original and forceful. As to her poetic consciousness, there are several places in which Lesya expresses a sense of the physical weakness which made her feel inadequate to the task laid upon her, as for example, in the lines:

O speech, thou art my only armament,
And both of us should not be vainly spent,
Perhaps in other hands unknown, who knows,
Thou'lt be a better sword 'gainst brutal foes.

Love of country is a theme which runs more or less through all her poetry, dramatic as well as lyrical. But the expression of this love is mingled with pain, first because of separation from her homeland, and second, because in returning to it from a freer atmosphere in other lands she felt all the more the weight of the oppression exercised by the Tsarist government which was determined to blot out her people's national consciousness, and furthermore because so many were ready to yield to the pressure. It was feelings such as these which inspired the biting lines in her *Reminder to a Friend*:

Yes, we are slaves, none worse are there on earth!
The Fellahs, pariahs, know no fate so dire,
For they have common sense, keep their thoughts close,
While in us burns unquenched the Titans' fire.

Yes, we are paralytics with bright eyes,
In spirit rich, but in strength there's a dearth,
Behind our shoulders we feel eagle's wings,
But still our feet are fettered to the earth.

Because of the large place that social-humanitarian themes occupy in her lyrics, some have vainly tried to represent Lesya Ukrainka as an active Marxian revolutionary. This is absurd on the face of it. She does indeed raise a vigorous cry on behalf of the oppressed toiling class, coupled with the challenge to arise and wreak vengeance on the tyrant and promises of coming liberation. In one of her poems, the poetess is looking at the pictured record on an Egyptian monarch's tomb detailing the Pharaoh's glories achieved at the cost of thousands of the common people's lives. The king's name, however, has been erased by some means so that none can now tell who he was. The poem concludes:

The king with tyrant's face is long since dead;
He left behind him what? A name erased.

O poets, waste no dreams! O scholars, make no search
To learn who was that king and what his name!
Of his huge tomb just destiny has made
A people's monument—Let Pharaoh die!

(To be continued)

MARY WORONIUK: STRAW WEAVING

January 30 - March 2, 1981

An exhibition of adaptions of traditional Ukrainian straw weaving, featuring the artistry of Mary Woroniuk of Saskatoon, is displayed in the Gallery/Lounge of the Ukrainian Museum of Canada, Saskatoon. Lesser known in Canada, straw ornaments in the form of crosses, were used in western Ukraine to decorate windows from the feasts of Epiphany to the Annunciation of the Blessed Virgin. Spiders or "pavuky" and doves were hung from the ceiling beams from Christmas to Epiphany and, sometimes, until Easter. Other forms of straw adornment featured sun, wreath, flower and fir tree motifs which, in folk belief, heralded the return of the sun and the spring season with wishes for a bountiful growing season and harvest.

Using the golden straw of Canadian prairie grains, Mary Woroniuk has evolved contemporary adaptations of the traditional Ukrainian straw weaving. An elementary school teacher by profession, Mrs. Woroniuk is self-taught and has exhibited at many festivals and celebrations including the Sun Dog Pleasure Faire, Vesna Festival, and Saskatoon Folkfest 1980. Ensuring the survival of this ancient folk art form, Mary Woroniuk is also involved in teaching the art of straw weaving to youth and craft groups.

ДО РІДНИХ ПРИЧАЛІВ
(ОГЛЯД КНИГИ)

Наприкінці минулого 1979 р. у Торонті вийшла незвичайно цінна книга про українські школи в Канаді п.з. „До рідних причалів'". Це збірка репортажів і нарисів головного інспектора українських шкіл, Івана Боднарчука з його численних поїздок по різних місцевостях Канади, де живуть українці. Книга має 256 сторінок друку великої вісімки і 139 фотознімок з життя і діяльности українських рідних шкіл і середньошкільних курсів українознавства з прибл. 60 місцевостей українських поселень.

Протягом минулих 10 років Іван Боднарчук, головний інспектор українських шкіл при Централі Комітету Українців Канади, відвідав 114 українських шкіл, що розкидані, дослівно, від океану до океану розлогої Канади. І саме в результаті тих поїздок і відвідин постала книга „До рідних причалів", що її автор назвав у підзаголовку „репортажі з обстеження українських шкіл".

Книга вийшла заходами Комісії Шкільництва Онтарійської Ради КУК при частковій фінансовій допомозі провінційного уряду Онтаріо. Вступну статтю написала довголітній педагог і виховниця української молоді д-р Олександра Копач, а мистецьке оформлення книги зробив художник Володимир Беднарський.

Збірник репортажів „До рідних причалів" читається дуже легко й цікаво. Це вже особиста заслуга його автора, який вмів поєднати свій багаторічний досвід і талант письменника й журналіста з довголітнім педагогічним досвідом, здобутим уже тут у Канаді і ще на рідних землях.

Книга „До рідних причалів" є водночас цінною збіркою дуже важливих матеріялів, що напевно послужать важливими причинками до історії українського шкільництва в Канаді. Автор відбив у своїх нарисах і репортажах не тільки дійсний стан українських шкіл у різних місцевостях Канади, але, що найважливіше, з'ясував пекучі проблеми українського шкільництва, які в загальному подібні одні до одних у різних місцевостях нашого поселення та подав цілий ряд прикладів, як батьки й учителі борються з тими проблемами. Саме в тому відношенні численні помічення Івана Боднарчука цікавих і виховних моментів з життя і діяльности українських шкіл і її педагогів у різних місцевостях Канади, а поряд з тим і авторові поради як перешкодити лихові асиміляції — все це має дуже важливе і часто практичне значення для всієї української громадськости північно-американського континенту.

Тому то вдумливі читачі читатимуть цю книгу не тільки як цікавий літературний твір із жанру подорожніх записів, але читаючи, робитимуть зовсім конкретні висновки практичної ваги. У результаті цих висновків батьки, вчителі і всі ті, кому дорога справа виховання нового покоління українців, могтимуть поліпшувати в себе на місцях стан навчання в українських школах та дбатимуть про виховання української дітвори і молоді в українському дусі і в почутті вірности до своєї Церкви і свого народу.

Мабуть, маючи це на увазі, автор збірника „До рідних причалів" присвятив свою книгу „безіменним плугатарям рідної ниви на чужині".

Орест Павлів

НОВІ НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Олесь Бердник — Свята Україна. Есеї і листи. Упорядкував Богдан Арей. Передрук самвидавних творів з України. Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Балтимор - Торонто 1980.

Євген Грицак — Короткий запис спогадів. Історія Норильського Повстання. Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Балтимор - Торонто 1980.

Святослав Караванський — Сутичка з Тайфуном. Збірка поезій. Об'єднання Українських Письменників „Слово". Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Нью-Йорк - Балтімор - Торонто 1980.

Антонина Горохович — Поетика Лесі Українки і її Афоризми. Інститут Дослідів Волині. Накладом Товариства „Волинь". Вінніпег, 1980.

The Human Rights Movement in Ukraine — Documents of the Ukrainian Helsinki Group 1970 - 1980. Edited by Lesya Verba and Bohdan Yasen. Associate Osyp Zinkewych. Introduction by Nina Strokata. Preface by Andrew Zwarun. Smoloskyp Pubishers. Baltimore - Washington - Toronto 1980.

Ukrainian Women in the Soviet Union. Documented Persecution. Compiled by Nina Strokata. Translated and edited by Myroslawa Stefaniuk and Wolodymyr Hruszkewych. Smoloskyp Samvydav Series. Smoloskyp Publishers. Baltimor - Toronto 1980.

Альманах Українського Народного Союзу на рік 1981. Редактор А. Драган. Обкладинка Богдан Титла. Видавництво „Свобода". Джерсі Сіті - Ню Йорк.

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК В МАНІТОБІ

З'їзд складових організацій СУС відбувся у Вінніпегу, 14, 15 і 16 листопада 1980 р. Перша спільна сесія з'їзду відбулася в п'ятницю ввечорі 14-го листопада в авдиторії Катедри Пресв. Тройці. Авдиторія була заповнена делегатами і гостями з Вінніпегу та ближчих і дальших місцевостей в Манітобі. Сесія почалася внесенням організаційних прапорів. Проспівано гимн Союзу Українок і СУМК-у.

Після врочистого входу, голова Пров. Екзекутиви, добр. Ю. Лучак, офіційно відкрила з'їзд та попросила присутнього Владику Василія благословити сесію. Після архиєрейського благословення вшановано мовчанкою недавно спочилого голову СУС, д-ра Левка Фарину та інших покійних членів складових організацій.

По черзі вітали з'їзд голова Манітобського Т.У.С. п. І. Паламарчук і голова Манітобського С.У.М.К. — Сандра Дущак. Після привітів, голова Пров. Екзекутиви С.У.К. передала ведення програми референтці СУМК — пані О. Завісляк, яка повідомила всіх, що цей вечір призначено для молоді.

Пані Завісляк привітала всіх присутніх, а особливо молодь, яка була гарно цього вечора зарепрезентована. Вона пояснила, що пані Зеновія Крип'якевич подарувала два трофеї, якими будуть нагороджені ті, що здобудуть першенство у змаганнях.

В компетиції брали участь два відділи СУМК: при Катедрі Пресв. Тройці та при Соборі Св. Покрови. Діти гарно вив'язувались в деклямаціях, красномовстві, співах, представленнях, танцях. По програмі сумківці гостили присутніх кавою і солодким.

В суботу 15-го листопада, відбулася окрема сесія Союзу Українок в приміщенні Колегії Св. Андрея. Сесію відкрила добр. Лучак, молитву провела добр. М. Керніцька, а всі разом відспівали гимн Союзу Українок. Привітавши присутніх членок, добр. Ю. Лучак попросила оформити президію нарад, до якої увійшли пані: М. Андрейчук з Давфину, А. Грицак з Овкборн, голова Музейного Комітету Орися Лучак та дві секретарки — добр. Г. Слюзар і добр. А. Міненко.

До резолюційної комісії обрано пань: А. Стельмащук, Є. Білич і добр. Ю. Лучак.

Секретарка Г. Слюзар відчитала протокол з Пров. З'їзду, який відбувся в листопаді 1978 р. На внесок пань А. Стельмащук і П. Ігнаш протокол прийнято, як прочитаний.

Привіт зложили слідуючі пані: П. Ігнаш від відділу при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпегу, А. Шевель від відділу при Соборі Св. Покрови у Вінніпегу, М. Андрейчук від відділу в Давфині, А. Грицак від відділу в Овкборн, так М. Чубей від відділу в Роза. Письмові привіти від відділів в Роблин, Мензі і Флин-Флон, відчитала добр. А. Міненко.

Звіт з діяльности Пров. Екзекутиви за два роки подала голова, добр. Ю. Лучак.

Після цього слідувала доповідь адвоката, пані Марії Галькевич з Вінніпегу, яку представила пані Д. Черевик. Тема її доповіді була: „Нова Конституція Канади". Цю інформативну доповідь вислухали також члени ТУС і СУМК. Подяку доповідачці висловила пані А. Стельмащук і на спомин вручила їй маленький дарунок від присутніх.

Після короткої перерви слідував звіт голови Комітету філії Музею — Орисі Лучак. На її внесок і за підтримкою пані Ф. Юрків виголошений звіт прийнято.

Звіти секретаря та референток були прийняті як надруковані. Звіт від імені Контрольної комісії подала

Членки пров. екзекутиви Союзу Українок у Манітобі: перший ряд зліва направо: О. Завісляк, Д. Черевик, добр. Г. Слюзар, добр. А. Міненко, добр. Ю. Лучак — устп. голова, А. Стельмащук — голова, Є. Білич, А. Грицак; другий ряд: А. Павлик, М. Юрків, М. Андрейчук, В. Савчук, Д. Терновецька, Є. Зучкан, С. Бейзик, С. Собкович, М. Мандзюк-Сеніцька, В. Ковальчук, П. Ігнаш.

пані Д. Терновецька. Вона повідомила, що фінансові книжки ведено в порядку і внесла „вотум довір'я" для уступаючої екзекутиви. Пані О. Завісляк піддержала цей внесок.

Відбувся вибір нової екзекутиви на 1980 - 1981 рік, до якої увійшли:

Ролова — А. Стельмащук
Уступ. голова — добр. Ю. Лучак
1-ша заст. голови — С. Бейзик
2-га заст. голови — П. Ігнаш
Рекорд. секретарка — А. Шевель
Кор. секретарка — Д. Черевик
Касирка — Н. Міщук.

Референтки:

Мол. СУМК-у — О. Завісляк,
Культ.-освітня — О. Скегар,
Шкільництва — М. Юрків,
Стипендій .... Г. Ґаджоса,
„Променя" — Є. Білич,
Архіву — М. Мандзюк-Сеницька,
Жін. Ради — К. Будзінська.

Контрольна комісія — Є. Гоменюк, Ф. Смук, Ф. Юрків.

Окружні представниці: Давфин — М. Андрейчук, Толстой — К. Долинчук, Овкборн — А. Грицак.

Комітет Філії Музею на 1980 - 82 роки:

Куратор — А. Павлик
Голова — О. Лучак
1-ша заст. голови — К. Романюк
2-га заст. голови — буде подано пізніше
Рекордова секретарка — Л. Кутна
Кореспонд. секретарка — Т. Гаврисишин
Касирка — М. Пестрак.

Члени: Ф. Юрків, Р. Кондра, З. Крип'якевич, Г. Онуфрійчук, Д. Сморенґ, Савчук, М. Мандзюк-Сеніцька, добр. Ю. Лучак, О. Ферре, С. Петрів, І. Кравчук, К. Осачук, Ш. Собкович, А. Стельмащук (як голова Пров. Екзекутиви).

Далі голова, добр. Ю. Лучак подякувала всім членкам екзекутиви за гарну співпрацю та попросила новообрану голову, пані А. Стельмащук до продовження програми. Пані Стельмащук подякувала уступаючій голові за дотеперішню працю та закликала членок до дальшої активности.

Під кінець сесії піднесено справу довгу, який тяжить на будинку головного Музею в Саскатуні. Участь в дискусії брали пані А. Павлик, добр. М. Керніцька й інші.

В неділю відправилась в Катедрі Пресв. Тройці Служба Божа, яку відслужив Преосв. Владика Василій, в сослуженні місцевого духовенства. Потім відбувся спільний обід і продовження спільної програми. В пообідній програмі референтка стипендій, пані М. Юрків, представила стипендіянтку С.У.К. на 1980 рік, панну Марійку Шпитковську. Стипендію отримала вона за есей на тему: „Досліди розвитку української мови". М. Шпитковська подякувала за стипендію і сказала, що гроші в сумі $100.00 — вона використає на закуп книжок потрібних для кращого вивчання української мови.

Минулого літа було дано дві стипендії по $50.00 — студентам літніх курсів української мови при Колегії Св. Андрея. Стипендії отримали: Карлаєл Гофман з Вінніпеґу та Діяна Матенко з Ґановер, Онт.

Під кінець сесії референтка СУМК-у, пані О. Завісляк, вручила трофеї тим учасникам сумківських змагань, які виграли нагороди, а саме:

Красномовство — Тарас Голіяр, молодший СУМК — переходячий трофей Михайла Ситника — уфундувала Зеновія Ситник-Крип'якевич у пам'ять свого першого чоловіка.

Другу нагороду за красномовство одержав Данило Бугера — відділ ім. Івана Данильчука.

Деклямації — першу нагороду одержала Міра Юзвишин, другу — Андрій Самець, третю — Рей Юзвишин.

Спів — хор ім. Івана Данильчука при Катедрі Пресв. Тройці під дириґентурою панни Є. Любашенко — переходячий трофей Взаїмної Помочі Канади.

Сольо-спів — Міра Юзвишин.
Сольо-спів — Мішел Ковальчук.
Дует — Донна Зучкан і Галя Кравчук.
Дует — Старший СУМК — Розалія і Анна Тодощук.

Драма — сценка „Хитрий Микитка" — режисер пані О. Бугера — відділ ім. Івана Данильчука при Катедрі, здобула переходовий трофей Взаїмної Помочі Канади.

Найкращий аматор з хлопців — перший — Андрій Самець, другий — Григорій Геліер. Найкраща аматорка з дівчат — Діяна Павлик, друга — Петруся Марущак. Відмічений за найкраще виконані ролі — Григорій Голіяр і Микола Мисяк.

Переходячий трофей Взаїмної Помочі для старшого СУМК здобув відділ ім. Івана Мазепи за п'єсу „Не галасуй". Найліпший аматор — Тарас Василів.

Танець — перша нагорода за сольо Наталка Кравченко. Дует — Петруся і Данило Бугера. Терцет — Таня Сохацька, Міра Юзвишин, Петруся Курик.

Трофей Григорія Тижука за найбільшу участь у змаганні здобув відділ ім. Івана Данильчука.

Трофей Петра Крип'якевича уфундувала Зиновія Крип'якевич — змагання за цілорічну працю молодшого відділу у Манітобі здобув молодший відділ ім. Івана Данильчука у Вінніпеґу.

На організаційний і стипендійний фонди С.У.К. зібрано $320.00.

Резолюції ухвалені і прийняті Пров. З'їздом С.У.К. на Манітобу, який відбувся в днях 14 - 16 листопада 1980 р.

УХВАЛИ З'ЇЗДУ

І. ЖУРНАЛ „ПРОМІНЬ"

Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади на Манітобу вітає 20-літній ювілей журнала „Промінь", з його редакторкою Н. Когуською, та закликає членок відділів до постійної моральної і матеріяльної піддержки цього пресового органу.

ІІ. УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ КАНАДИ

Заслухавши звітів і завваг делеґаток про Український Музей в Канаді ,Саскатун, Саск.), Пров. З'їзд С.У.К. на Манітобу закликає членство і прихильників до продовження збірки музейних експонатів і фінансових пожертв на сплачення будинку головного Музею в Саскатуні.

ІІІ. КОНСТИТУЦІЯ КАНАДИ

Заслухавши змістовну доповідь адвоката (пані) М. Галькевич про Нову Конституцію Канади, та застановившись особливо над пропонованими точками про права людини, з'їзд закликає членство і ширше громадян-

ство пильно слідити за нарадами в справі Конституції, а вразі потреби — домагатися через авторитетних представників належних жінкам прав.

IV. УКРАЇНСЬКІ І НЕДІЛЬНІ ШКОЛИ

З'їзд уважає, що наша майбутність залежить від належного виховання нашої молоді та прищеплення в її серцях любови до всього рідного. З цієї причини з'їзд закликає відділи Союзу і церковні громади організовувати і підтримувати Українські та Недільні школи при громадах.

V. СУМКІВСЬКІ ЗМАГАННЯ

Спостерігаючи змагання сумківської молоді і зважавши, яку велику ролю відіграють ці змагання у вивчанні рідної мови і пісні, З'їзд Союзу Українок закликає всіх своїх членок дати молоді всяку піддержку в її добрих починах та заохочувати молодь до повнішої участи в таких змаганнях.

VI. КУЛЬТУРНО-ОСВІТНА ПРАЦЯ

Тому що одним з головних завдань Союзу Українок є розвивати і зберігати в своїх рядах українську культуру, з'їзд закликає все членство поглиблювати знання рідної культури через читання освітної літератури, участь в культурно-освітних вечірках та улаштовуванні різних культурних імпрез.

Г. Слюзар, А. Міненко
секретарки з'їзду

КОРОТКЕ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРОВ. З'ЇЗДУ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ С.У.С.

Сорок перший З'їзд складових організацій С.У.С. Східньої Канади відбувся в Монтреалі, в приміщенні Собору Св. Софії, у днях 19, 20 і 21 вересня, 1980 року під кличем **„В свідомості родини — ключ національного самозбереження".**

У п'ятницю, 19-го вересня, започатковано реєстрацію гостей. Після реєстрації гостей, відбулась товариська зустріч і чайок.

У суботу, 20-го вересня, о годині 10:00 ранку відбулося офіційне відкриття З'їзду.

Голова Східньої Екзекутиви — п. І. Кубрак відкрив З'їзд.

До президій увійшли: голова — О. Єринюк — ТУС-СУНД, голова Союзу Українок Канади — пані Н. Боднар, голова СУМК — п. П. Цимбалюк, голова Дирекції Українського Музею Канади — пані М. Ткачук, голова Східної Екзекутиви ТУС — п. І. Кубрак, голова Східної Екзекутиви СУК — пані Ю. Головата, голова Провінціяльного Східнього Музею — пані Іваночко, від Східної Екзекутиви СУМК — Даруся Іваночко. Настоятель Собору Св. Софії — о. Ігор Куташ — голова Місійної Округи.

На предсідника вибрано — п. П. Кіта з Торонта.

Секретарі: Пані Ралько — з Торонта, пані Вусата — з Монтреалю і пані Михальчук — з Оттави.

Молитвою, яку проказав о. Ігор Куташ, було вшановано пам'ять померших членів.

Після прийняття програми, закінчено першу частину спільної сесії привітами від поодиноких членів президії. Опісля розійшлися на окремі сесії: ТУС-СУНД, СУК та СУМК.

Підчас спільної перекуски в пополудневій порі, було влаштовано дві виставки, які могли усі присутні оглянути. Це були нові експонати, придбані Пров. Схід. Музеєм в Торонті, чудовий старинний народній одяг про якого пояснювала пані Вахна. Друга виставка — це праця Ткацького Гуртка з Оттави. Експонати ткацтва та варстати з робітками, привезли — Г. Михальчук, К. Вахна-Спірон і З. Луців-Джексон.

Друга спільна сесія почалася о годині 2:30 по обіді, якою керувала пані Ралько. Інженер М. Світуха з Оттави представив пана Б. Панчука

Після доповіді інж. М. Світухи відбулася дискусія. Виявилось декілька пропонованих резолюцій на актуальні теми. Після знов окремих нарад усі зійшлися на дискусії з молоддю СУМК. Темою була співпраця молоді СУМК з старшими складовими організаціями СУС.

Загальна сесія. Промову виголошує інж. М. Світуха. Від нього, зліва до права: Віра Вусата і Галина Михальчук — секретарка президії; Анна Фігус-Ралько — голова президії; Юлія Головата — голова С.У.К. Східньої Канади; Іван Кубрак — голова ТУС-СУНД Сх. Канади; Отто Єринюк — голова ТУС-СУНД; Павло Кіт — голова президії; Надія Боднар — голова С.У.К. і Марія Ткачук — голова дирекції Українського Музею — як почесні гості.

В неділю відбулася Архиєрейська Служба Божа, яку відслужив Владика Василій в асисті місцевого духовенства та хору. Панахида з прапорами за спочилих членів складових організацій СУС відбулася після Богослужения.

Святочним з'їздовим обідом керував адв. Є. Федак. Після обіду промовляв голова Місійної Округи, — настоятель Собору Св. Софії в Монтреалі, о. Ігор Куташ. Його Преосвященство, Преосвященніший Владика Василій особливо звернувся до молоді СУМК.

Голова СУС д-р Л. Фарина говорив про працю і поміч для Церкви, а особливо звернув увагу на збереження культурних надбань українського народу в Канаді.

Голова ТУС-СУНД О. Єринюк читав про досягнення українців в Канаді. Голова Союзу Українок мала тему — Роля СУС в церковно-релігійному житті". Голова СУМК закликав до спільної праці із складовими організаціями та Церквою. Голова Українського Музею Канади, пані М. Ткачук говорила про працю і розвиток музею. Концепція музею — це концепція спадщини. Відтак п. І. Кубрак зачитав декілька привітів: від Блаженнішого Митрополита Андрея, від Консисторії, Владики Бориса, Владики Миколая, редактора „Українського Голосу", від КУК в Монтреалі, п. К. Теличка і А. Мельничука. Голова Східної Екзекутиви — пані Ю. Головата, подякувала всім присутнім та закликала до ревної працю в майбутньому.

На закінчення говорив голова соборної громади — п. В. Дмитрук. Він привітав З'їзд і закликав зберігати все те, що започаткували наші батьки-піонери.

Відтак п. І. Кубран розповів про різьбу п. Михайла Тарана в Америці, а саме: про емблеми на оріховому дереві, що були подаровані мистцем для Українського Музею й Консисторії.

Увечері відбувся концерт, яким керувала пані Сушко. Виступали на тому концерті: СУМК-івський ансамбль з Гамільтону, деклямація В. Кочерги з Монтреалю, танцювальний ансамбль з Гамільтону, СУМК-івські хори з дует сестер Ваверчак, акомпаніямент на бандурі — Р. Боцюрків, деклямація Оксани Сушко, Овертюру до Наталки Полтавки виконала оркестра з Гамільтону СУС та інші мелодії, а співали — Б. Радиш, Л. Лівінська, З. Корж, Г. Фарбатюк, диригент Іван Пасерб. Концерт був дійсно чудовий.

Учасники З'їзду ствердили, що всіх нас зобов'язують резолюції Крайового З'їзду, який відбувся 2-го серпня, 1879 року в Гемільтоні.

КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Крайова Конференція Комітету Українок Канади відбулась у Вінніпеґу під час XIII Конґресу Українців Канади, 10 жовтня 1980 року, в готелі Вінніпеґ Інн, під гаслом „За національне відродження української людини".

Наради почались реєстрацією, о годині 9-ій рано. Зареєструвалося 94 делеґатки та 30 гостей. Предсідницею Конференції була пані Віра Бучинська, голова крайової управи Комітету Українок Канади, а секретарками були — Докія Черевик і Анна Василишин.

Головнішими точками ранішньої сесії були привіти, звіти голови крайової управи і каси та дискусія над звітами. Привіти зложили голови складових організацій, як слідує: Ольга Заверуха — від ОЖЛВУ, Софія Процiв — від ОУК, Марія Долішна — від ЛУКЖК і Надія Боднар — від Союзу Українок Канади.

Голови відділів Комітету Українок Канади вітали Конференцію в слідуючому порядку: Орися Сушко — Гамільтон, Людмила Вілюра — Ошава, Софія Мендик — Тандер Бей, Маруся Бойчук — Саскатун, Марія Шкамбара — Торонто і Марта Левицька — Вінніпеґ.

Полуденок, який був зафондований місцевим відділом Комітету Українок Канади, відбувся в Осередку Української Культури й Освіти.

Важною точкою на пополудневій сесії було докладне обговорення всіх точок статута та внесення потрібних змін. Бувший Правильник замінено на Статут Комітету Українок Канади.

Другою важною організаційною справою було звідомлення пані інженер Леоніди Вертипорох про пропам'ятну книжку будови пам'ятника Лесі Українки в Торонто. Вона загально накреслила працю свого комітету та подала останнє розчислення з видання книжки „На пошану Лесі Українки", яка вийшла в люксусовім виданні 190 сторінок друку та в твердій оправі. Її можна набути в голів складових організацій Комітету Українок Канади.

Інші справи тієї сесії були: устійнення наголовного листка, піднесення членської вкладки, звіт контрольної комісії та відчитання й прийняття резолюцій.

О годині 5:45 вечером відбулась вечеря в готелі, після якої слідувала дискусійна доповідь до гасла Конференції, яку виголосила пані Марія Долішна, голова крайової управи Ліги Українських Католицьких Жінок Канади. Продискутовано багато спостережень, які виникли з цієї доповіді.

На вечірній сесії обговорено було також становище Комітету Українок Канади до статута Комітету Українців Канади. Після цього предсідниця Конференції пані Віра Бучинська прочитала склад намінованої Управи на слідуючу три-річну каденцію і покликала новообрану голову пані Любомиру Чайковську до слова. В своїй промові пані Любомира Чайковська підкреслила важливість та обов'язки української родини.

Спільною молитвою та гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено цілоденну Крайову Конференцію і зроблено спільну знимку з її учасниць.

Комітет Українок Канади — Крайова Управа 1980-1983 р.р.: Голова — Любомира Чайковська (ОУК); перша заступниця голови — Йосифина Климків (ОУК); друга заступниця голови — Юстина Лучак (СУК); третя заступниця голови — Ярослава Іванчук (ОЖЛВУ); четверта заступниця голови — Віра Бучинська (ЛУКЖК); Протокольна секретарка — Тетяна Сидор (ОЖЛВУ); Кореспонденційна секретарка — Ольга Завісляк (СУК); Касирка — Євгенія Шерман (ЛУКЖК); Дорадниці: — Анна Василишин (ОУК); Леся Каптій (ОУК); Марія Юрків (СУК), Марія Трухан (ОЖЛВУ), Марія Томчишин (ЛУКЖК). Контрольна Комісія: Стефанія Романяк — ОЖЛВУ, Марія Кушнірик — СУК, Ярослава Сенишин — ЛУКЖК.

За Кометет Українок Канади:

Віра Бучинська — предсідниця конференції.
Докія Черевик і Анна Василишин — секретарки.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

До редакції журналу „Промінь"

У світлу пам'ять наших батьків: мами д-р Антоніни († 1940) і тата д-ра Миколи († 1949) Равичів складаємо нев'янучий вінок — $30.00 — на журнал „Промінь". Рівночасно з нагоди 20-ліття журналу „Промінь" бажаємо Вельмишановній Редакторці п-і Н. Когуській і всім співробітникам дальших успіхів у майбутньому.

Ганна Янішевська, Зоя Плітас, Торонто

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок з найкращих квітів на могилу мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Барабаша, який відійшов у вічність 21 січня 1980 року в Келовні, в його світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Ґеня Барабаш, діти і внуки — Келовна, Б. К.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на журнал „Промінь" у пам'ять пок. мого любого мужа Стефана Мойсюка в Келовна, Б. К., який упокоївся 1 січня 1976 року.

Вічна йому пам'ять.

Дружина Олександра Мойсюк, Келовна, Б. К.

— — — — —

Кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої дорогої мами і бабуні, бл. п. Теклі Деди, яка упокоїлась 12 грудня 1980 року у Вінніпегу, в пам'ять покійної складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Син Павло і Ірина Деда та внуки — Вінніпег

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок у пам'ять нашої найдорожчої дочки Тереси Надії, яка упокоїлась 23 грудня 1978 року, також нашого дорогого тата Василя Грушки, який упокоївся 25 травня 1980 р., в їх світлу пам'ять складаємо $15.00 на „Промінь".

Антон і Стефанія Темрики, Ревелсток, Б. К.

— — — — —

У другі роковини упокоєння дорогої мами, бл. п. Ксені Тихонької, кладу китицю нев'янучих квітів, та у світлу пам'ять покійної засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Орися Май, Ст. Кетеринс, Онт.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Єлисавети Єлиняк, бувшої членки нашої управи, яка упокоїлась в Едмонтоні 1 листопада 1980 р., провінційна екзекутива Союзу Українок на Бр. Колюмбію засилає у світлу пам'ять покійної $10.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна їй пам'ять!

За Пров. Екзекутиву Союзу Українок

Галя Токарик — секр., Ванкувер

— — — — —

У треті роковини смерти мого незабутнього мужа, батька і дідуся, бл. п. Николи Домашовця, який відійшов на вічний спочинок 25 лютого 1978 року в Норт Бетлфорд, Саск. кладу китицю нев'янучих квітів на його могилу і в світлу пам'ять покійного засилаю $20.00 на „Промінь".

Дружина Катерина, діти і внуки, Норт Бетлфорд, Саск.

У світлу пам'ять моїх дорогих і незабутніх родичів — мами Євгенії і батька Івана Ґарбачевських, складаю нев'янучі квіти і засилаю дар — $50.00 на журнал „Промінь".

Дочка Люба Ґарбачевська-Гиль, Нью Милфорд, Конн.

— — — — —

Складаю китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу дорогої приятельки Єлисавети Єлиняк, яка упокоїлась в Едмонтоні 2 листопада 1980 р. і в пам'ять покійної засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

М. Стасів, Ванкувер

— — — — —

На свіжу могилу мого дорогого мужа, бл. п. Івана Стусика, який упокоївся 20 листопада, 1980 року в Канорі, Саск., складаю нев'янучий вінок — 10.00 долярів на журнал „Промінь",

Дружина Анна і діти, Канора, Саск.

— — — — —

У роковини упокоєння мого дорогого мужа, бл. п. Петра Гриника — 25 грудня, 1974 року, у світлу пам'ять покійного засилаю 10.00 долярів на журнал „Промінь".

Хай Милостивий Господь прийме душу його у Своє царство небесне.

Дружина Софія і син Николай з родиною, Едмонтон.

— — — — —

На свіжу могилу нашого дорогого кузина, бл. п. Богдана Петра Ничика, який відійшов у вічність, 26 листопада, 1980 року, проживши 44 року, в його світлу пам'ять складаю 10.00 долярів на журнал „Промінь".

Покійному вічна пам'ять!

Ілайя і Анеля Кравчуки, Суррей, Б. К.

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа і батька Йосифа Талпаша, який упокоївся 4 листопада, 1979 року, замість квітів засилаю 10.00 долярів на журнал ,Промінь".

Дружина Зиновія, діти: дочка Савеля і син Віктор, Келовна, Б. К.

— — — — —

У другі роковини смерти мого незабутнього чоловіка, тата і дідуся, бл. п. Євстахія Сороківського, який упокоївся 18 лютого, 1978 року і мого дорогого сина Нестора, який упокоївся 1975 року. В їх світлу пам'ять замість квітів складаю 10.00 долярів на журнал „Промінь".

Дружина Ангелина Сороківська, діти, онуки і правнуки, Мічам, Саск.

— — — — —

Членки відділу ім. Лесі Українки у Вадіна, Саск. складають нев'янучий вінок на свіжу могилу блаж. пам'яті митрата Олександра Хом'яка та у світлу пам'ять покійного складають $25.00 на журнал „Промінь".

Горем прибитій добр. Марії висловлюємо найщиріші співчуття.

Громада Всіх Святих у Вадіні, Саск.

— — — — —

Кладемо китицю троянд на свіжу могилу нашої свахи, бл. п. Марії Гупки в Йорктоні, Саск., яка відійшла від нас на початку липня 1980. У її світлу пам'ять засилаємо $10.00 на „Промінь". Родині покійної висловлюємо щире співчуття.

Свати Текля і Михайло Ткачики, Едмонтон

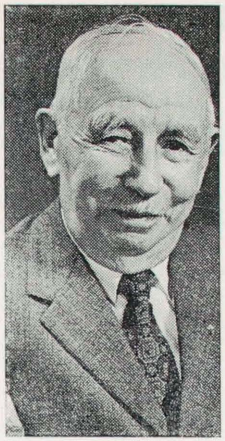

Кладу нев'янучі вінки на могили моїх дорогих і незабутніх — мужа Михайла Коваля, мого однодумця в громадському і церковнім житті нашого народу і моїх родичів Николая і Параскевії Романюків, в їх світлу пам'ять як дар складаю $500.00 на дорогий наш журнал „Промінь".

Єлена Коваль, Келгари

— — — — —

У п'яті роковини мого любого мужа, дітям батька і дідуся, бл. п. Семена Хаби, який відійшов у вічність 17 лютого 1976 року у світлу пам'ять покійного засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Хаба з родиною, Редвотер, Альберта

У першу річницю смерти дорогої мами, бабуні й прабабуні Варвари Маланчук, яка упокоїлась 26-го лютого 1980 року у світлу пам'ять покійної складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Дочка Галя Ґрекул, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять мого брата Йосифа, який відійшов у вічність дев'ять років тому, складаю на журнал „Промінь" 20 долярів.

Сестра Текля Кравчук, Виниярд, Саск.

— — — — —

У першу річницю мого дорогого незабутнього брата Ґеоргія Ілащука, який упокоївся 20 січня 1980 р. у Роблин шпиталі, в його світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Сестра Марія, Ванкувер

— — — — —

Засилаю скромну пожертву $50.00 на журнал „Промінь" у світлу пам'ять мого дорогого сина Миколая, який упокоївся 24 лютого 1980 року.

Мама Єлисавета Лабюк, Канора, Саск.

— — — — —

У треті роковини моєї ніколи незабутньої дружини Марії Корній, яка упокоїлася 22 листопада, 1977 року у світлу пам'ять кладу китицю нев'янучих квітів та засилаю 15.00 долярів на журнал „Промінь".

Петро Корній, Виндзор

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа Михайла Котика складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Параска Котик, Норт Бетлфорд, Саск.

УКРАЇНСЬКА ОПЕРА І ОПЕРЕТА

(з ст. 12)

тей, — треба буде враховувати ще багато інших компонентів, адже дитяча опера, як і опера для дорослих, це мистецтво синтетичне, що поєднує багато жанрів і видів мистецької творчости. Це ж стосується й українського Лялькового Театру, як на Батьківщині, так і в країнах вільного світу.

Доки такі дослідники виробляться (кладемо великі надії на Катедри Українознавства та Український Інститут в Гарварді!), український дитячий театр у вільному світі чекає насамперед організованої, загальногромадської уваги, яка й буде міцним ґрунтом для його зростання. Поруч із українською книжкою для дітей і молоді (вона в щасливішому положенні, бо ж має свою організацію ОПЛДМ ім. Л. Глібібова вже 25 років!), шкільництвом та релігійним вихованням українською мовою — український дитячий театр, особливо оперовий, видатно сприятиме справі збереження українського дорослу на Заході при українстві та його культурному розвитку.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Засилаю передплату на два роки, а з нагоди 20-ліття журнала „Промінь", засилаю $20.00 на пресовий фонд у пам'ять моїх родичів Савчуків і і чоловіка Гриневича.

Бажаю журналові добрих успіхів.

Юстина Гриневич, Вакав, Саск.

— — — — —

В січні виходить моя передплата, отже прошу зачислити мені передплату на наступних два роки. Журнал цікавий, і я чекаю на нього з нетерпінням, бо можна з нього багато скористати.

Ваша праця не є легкою, але хай Вам буде нагородою як вислів вдячности цих кілька скромних слів. Бажаю веселих свят та щасливого Нового Року.

Катерина Бублик — Ванкувер

— — — — —

Висилаю мою передплату на журнал на рік 1981. Бажаю всім працівникам журнала всього найкращого доброго здоров'я та багато успіхів у Вашій добрій праці.

Олена Шевчук, Вакав, Саск.

— — — — —

Висилаю $20.00, з чого десять на передплату Вашого цінного журналу „Промінь". Других десять на прес. фонд, вірю, що вони стануть Вам у пригоді.

Бажаю Вам щастя, успіхів у праці на користь українського суспільства а для Союзу Українок зокрема.

К. Чорна, Мисисага, Онт.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

З НАГОДИ 20-РІЧЧЯ „ПРОМЕНЯ" — САСКАТУН

В Західній Україні прийнявся дуже гарний звичай і поширився між українцями скрізь у світі влаштовувати в жовтні Свято Книжки й Преси, щоб заохотити українське суспільство до широкого читання та розбудови домашніх бібліотек. В тій цілі видавництва дають знижку на книжках і передплатах упродовж місяця жовтня.

Успішно пройшло Свято Книжки і „Променя" в Саскатуні, 5 жовтня 1980 р., що його влаштував відділ Союзу ім. Ольги Кобилянської в катедральній залі УПЦ Пресв. Трійці. Цю імпрезу дуже дбайливо зорганізувала й проводила програмою Марія Гарбус, довголітня референтка „Променя". Декорація залі створювала святковий настрій. На головну бесідницю запрошено Наталію Когуську, редакторку цього журналу. Свято відкрив молитвою настоятель Катедри прот. М. Олесюк. Марія Гарбус привітала учасників, пояснила ціль Свята.

З приводу ювілею „Променя" вшановано бувших референток цього журналу корсажем та покликано їх до почесної президії. Цю церемонію виконала Емілія Табашнюк. Референтками були: Анна Скоробогач, Марія Бойчук, Марія Дорош, Марія Гарбус, Розалія Петращук, Анна Тріщук. До почесної президії теж покликано референтку Пров. Екзекутиви Людвіну Зюбрак з Принц Альберт, гостю Наталію Когуську, Савелю Стечишин і Тетяну Гарбар та вшановано їх корсажами.

Головна частина програми складалася з трьох промов. Марія Гарбус покликала першу до промови Савелю Стечишин, представила її й при тому повідомила, що уряд Саскачевану вшанував 75 замітних жінок і видав про них книжку з приводу 75 ювілею існування провінції, до яких включив дві членки Союзу Українок Канади — Галину Гнатишин і Савелю Стечишин.

Темою її доповіді була Жіноча Сторінка С.У.К в „Українському Голосі", яку започатковано 1927 р. Вона нею займалася того року і пізніше як член редакційної колегії, а на ділі як редакторка. Сторінка проіснувала до 1960 року, коли приступлено до видання „Променя".

Референтка Марія Гарбус відкриває імпрезу.

Ця сторінка, сказала доповідачка, виконала велику працю за 33 роки свого існування. Сторінка виховувала наше членство глибокозмістовними статтями, висувала перед очі вищі ідеали, унапрямлювала працю відділів, сповняла ролю національної трибуни. 1942 року працю при сторінці перебрала Наталія Когуська як редакторка. 1945 р. започатковано секцію Довкола Дому, яка проіснувала 25 років і нею займалася С. Стечишин.

Приємною перервою був дует на бандурах студенток — Ірени Зузак і Катрусі Клапоущак.

Гостю Наталію Когуську представила Савеля Стечишин, сказавши, що в Союзі Українок Канади вона має особливі заслуги як бувша голова, довголітня ділова секретарка, редакторка Жіночої Сторінки і „Променя", авторка історії Союзу.

Скорочене слово ред. Н. Когуської:

„Помимо радіо і телевізії — говорила доповідачка, — преса є могутнім чинником, яка впливає на суспільство, яка формує публічну опінію, яка рекордує життя у всіх його проявах, преса, яка доступна широким масам загалу, яка сягає з одного кінця світу в другий, преса, на яку завжди можна покликатись, як документ за десять, двадцять, сто і більше років, преса яка творить державні архіви. Таке місце преси у вільному демократичному світі, в якім ми маємо щастя жити.

Значення і вартість преси розуміють пануючі над іншими народами держави. До таких належить Совєтський Союз, а радше російська імперія зі своїм диктаторським режимом. Маємо сьогодні наочні докази, як бореться Україна за свободу слова, за вияв вільної думки. Не забудьмо, що від останніх двох десяток літ, коли почав виходити в Україні самвидав, часопис, який з'яв-

ляється серед народу, якого передають не поштою а з рук до рук, за яким два десятки літ гонить совєтська поліція й який час від часу прориває поза залізну заслону.

Кожного дня преса приносить нам стоси відомостей про арешти, про суди, процеси, що за свободу вільного слова, за право українського народу за національне життя, за право на свою українську мову тисячі культурних діячів опинились за ґратами, заповнили табори примусової праці на засланнях. Від Харківського процесу 1930 р. поверх півстоліття корчиться Україна за те саме вільне слово, за свободу преси, за самобутність українського життя. Хто може счислити ці подвоєні наступи сьогодні на Українську Церкву, на душу українського народу, який під тиском терору не може себе належно оборонити. Тоді щойно ми приходимо до факту, яку важливу місію сповняє сьогодні українська преса у вільному світі.

А ось ще один факт — чому Совєти замкнули свої двері і недопускають в Україну української преси з Канади, Америки чи інших країн вільного світу? А в той самий час з окупованої України пошта привозить маси різних часописів, журналів, книжок, які тут вільно продаються в кіосках, в крамницях. Газету „Вісті з України" совєтський уряд висилає безплатно сотками тисяч примірників за кордон і не лише українською, але іншими мовами по цілому світі. Там читачі знайдуть багато пропаганди, вихвалювань комунізму. Висилка закордон мільйони примірників такої газети коштує великі гроші і їх ніщо не спине це робити для своєї цілі завойовувати світ.

Журнал „Промінь" виходить і дивиться в майбутнє завдяки ідейности членства Союзу Українок. Журнал є посередником між централею Союзу Українок і важливими громадськими надбудовами. Його покликають на пленарні сесії СКВУ, на конгреси КУК, на пресові державні конференції не згадуючи вже про всі наші з'їзди та різні наради. Живемо в часах, коли мусимо бачити світ як на долоні з його раптовими подіями. В нашім громадськім житті, якому служить наш журнал, він мусить бути дороговказом, інформатором, лучником нашої думки і праці.

Змагаємо за духове обличчя українки. Шукаємо стежок до серця молодшого покоління. Будяться непереможні бажання відкрити зразки кращих досягнень нашого народу в минулому. Хочеться виплекати в серці молодшого покоління гордість за талановитість і багато культуру цілої нашої нації а 32 сторінки нашого журнала мусить дати вибране. Не одно слово вплинуло до редакції, щоб журнал появлявся бодай два рази в місяць. Чудові бажання а покищо будьмо вдячні, за те що маємо тепер.

На закінчення мушу сказати, що 20 років праці при журналі проминули як один рік. Я не знаю де вони ділись, я їх не бачила, мені не ставало часу про це думати. Я жила в якімсь інші світі. Це була свого роду приємна каруселя, яка кожного року відривала нові обрії, нові декорації. На цій каруселі я знайшла багато друзів, щирих і вірних приятелів-однодумців. Хіба це не найбільше добро і багатство?"

Подяку доповідачці склала Йоганна Грицюк.

Свято збагатила Тетяна Гарбар змістовною промовою про українську літературу, подавши загальний огляд письменницької творчости в окремих періодах аж до нових часів. Вона згадала визначніших письменників і їх твори з особливою увагою про сучасних письменників в Україні й діяспорі.

Емілія Табашнюк, касирка відділу, звернулася до учасників щедро жертвувати на потреби „Променя". Збірка принесла $532.00. На закінчення покраяно уродиновий торт із засвіченими свічечками. Марія Гарбус висловила подяку всім, які причинилися до успіху свята. Відспівано гимн Союзу Українок.

Учасники оглядали виставку книжок, журналів, часописів, розложених на столах, про які подбала Тетяна Гарбар, бібліотекар відділу. Крім сучасних журналів, на виставці були річники давніших видань із Західної України — „Жіноча Доля", „Нова Хата", „Жінка", „Українка" „Вінок" і „Наша Доля" Кобринської. Найбільше глядачів скупчувалося довкола тих давніших видань. Після того відбулася приємна гостина.

С. С.

СВЯТО КНИЖКИ

ВЕРНОН, Б. К.

Заходом відділу ім. Св. Ольги дня 16 листопада 1980 року, було влаштовано Свято Книжки.

Після Божественної Літургії, в парафіяльній залі відбувся обід з коротенькою програмою.

Свято Книжки відкрила культ.-освітня референтка пані Н. Микитюк. Насамперед попросила добродійку Туржанську до реферату на Свято Книжки. Добр. Туржанська дуже цікаво розповіла про значення і силу книжки. Без книжки не було б жодного поступу. Від самих початків друкованого слова зроблено великий поступ в усіх ділянках життя людини. Ми повинні що дня добирати нові книжки і читати їх, так як ми щодня добираємо нову поживу для нашого здоров'я.

Кожна нація шанує і поважає своїх письменників. Твори визначних письменників розкривають молодому поколінню минуле нашого народу, розбуджують і розвивають почування любови до свого рідного, до свого народу. Отже цінним допоміжним чинником у вихованні молодого покоління є читати літературні, клясичні твори: Шевченка, Франка, Лесі Українки та інші. В кожнім домі повинна бути українська бібліотека і повинні все додавати до неї нові книжки, бо лише книжка, саме читання має велике значення у вихованні рідного.

По цім слідував дует, двох пісень „Марина" і „Гей у лісі", що їх відспівали дві сумківки — Дебі Стайкер і Меланія Шумий.

Кінцеве слово виголосив о. Ю. Туржанський, який подякував всім тим, що брали участь у святі. Пані добродійці за доповідь, сумківкам за спів, предсідниці за переведення програми і всім учасникам свята. Отець Туржанський сказав, що книжка дала багато нашим батькам тут, які були відірвані від рідного коріння. Книжка дала їм надію до життя. Як ми подивимося в минулу історію наших батьків, що мали любов один до одного, любов до Церкви і що вони старалися дістати все, що могли з цієї нової землі, щоб здобути кусник хліба. Ми мусимо бути вдячні нашим батькам за все що вони придбали для нас. Ми дуже мало зустрічаємо українського слова, ми зійшли на сторону когось чужого, за-

буваючи слова Тараса Шевченка, щоб зберегти своє слово. Ми повинні подумати над тим чи наша книжка, наша преса іде вперед, бо ми повинні ними гордитися. Ми знижуємось культурно тому, що ми мало читаємо.

Стараймося, щоб наша молодь була разом з нами, щоб набирала знання і любови до свого, та щоб могла на далі зберігати і шанувати своє рідне.

Закінчено свято молитвою.

Н. Микитюк, культ.осв. рефер.

ПРИВІТАННЯ З ДНЕМ УРОДИН
МОНТРЕАЛ

Одного вечора в жовтні 1979 року група жінок зійшлася до дому Мирослава й Оксани Русинів, щоб вшанувати пані Оксану з нагоди її 50-літніх уродин. Була це для Оксани повна велика несподіванка.

Пані Ванда Ваверчак, господиня цієї вечірки привітала пані Оксану Русин і пояснила з якої причини так багато жінок вона застала у своїй хаті. Продовжуючи, господиня заявила: „більшість з присутніх знають Тебе ще з дитячого садка, з Рідної школи, з СУМК, з хору, з С.У.К. і з жіночої Ланки Королівського Канадського Легіону, а останньо із Золотого Клюбу „Тризуб". Відтак господиня покликала пані Рені Чумак, голову „Золотого Клюбу" вдекорувати пані Русин корсажем. Пані Чумак в імені членів Золотого Клюбу подякувала пані Русин за її щедру працю і побажала їй кріпкого здоров'я і передала подарунок від Золотого Клюбу.

Слідувала передача подарунка — порцелянова фігурка, від всіх присутніх, підчас котрого господиня вечірки заявила слідуюче: „Ми дорожимо Твоїм вкладом праці в повище згаданих установах, де Ти нераз приложила свого часу і своїх рук, щоб продовжувати свою спадщину, свою рідну українську культуру. Бажаємо Тобі доброго здоров'я і сподіваємось, що Ти дальше будеш продовжувати це добре діло на користь свого народу. Щасти Тобі Боже многих літ прожити на втіху Твоєї рідні і приятелів!"

Присутні тоді піднесли тост і заспівали „Многая літа". Після відспівання пані Русин склала подяку всім за присутність і за гарний подарок

Пані Олена Русин

а зокрема Ванді Ваверчак, склала сердечну подяку за влаштування цієї вечірки.

Відтак господиня попросила всіх присутніх до гарячої вечері, яку вона і Катруся, дочка пані Русин, приготовили. Гостина продовжувалася в приємній атмосфері аж до пізної ночі. З повищої нагоди було зібрано $52.00 на журнал „Промінь". В цій збірці є дар ювілятки в сумі $30.00. Для ближчого запізнання ювілятки пані О. Русин залучуємо короткий її життєпис:

Оксана Русин, дочка Семена і Анелі Рудакевичів народилася в 1929 році в Монтреалі, Кве., як найстарша з 3-ох дітей. Виростала при Соборі Св. Софії в Монтреалі. Ходила до Рідної і Недільної школи. Відтак вступила до молодечої організації СУМК і до хору під диригентурою о. протопресв. Володимира Слюзара. В 1947 році була вибрана „королевою СУМК" на Монтреальську околицю. В 1948 одружилася з Мирославом Русином, сином Пилипа Русина, одного із основоположників парафії Св. Софії. В них є 4 дітей — Пилип, Іванка, Катруся і Петро. Пилип жонатий і живе в Монтреалі, Іванка заміжня за Слободяном і живе в Едмонтоні, Катруся і Петро в Монтреалі.

Від 1957 р. О. Русин належить до відділу Доньки України, де сповнює функцію фінансової секретарки. Належить до жіночої Ланки Королівського Канадського Легіону ім. Мазепи в Монтреалі, де бере активну участь як місто голова. Таксамо належить до Золотого Клюбу „Тризуб" і є активною членкою заряду як заступниця голови.

Ванда Ваверчак

ВІНЧАННЯ МОЛОДОЇ ПАРИ
ЛЮДМИЛИ КРОТЕНКО І РОБЕРТА ОНГАРО

В суботу 1 листопада 1980 року настоятель православної церкви Св. Юрія в Сан Кетеринс, Онт. о. Критюк довершив чину вінчання нашої молодої пари — Людмили Кротенко, доньки Анни Кротенко із Робертом Онгаро. Мама молодої і батьки молодого із родинами та близькими знайомими заповнили церкву. Після привітання при вході до церкви молодих о. Критюк розпочав таїнство Св. Вінчання. Співав чудовий хор під проводом диригента Олекси Мельничука. По закінченню шлюбу о. вділив благословення молодим й виголосив повчальну проповідь.

Гостинне прийняття відбулося в залі при церкві Св. Юрія. При вході на залю молодят вітали хлібом-сіллю мама молодої, брат і батьки молодого. Привітавши молодят запровадили за головний стіл, на якому замість торта пишався п'ятиповерховий коровай, прибраний в українському стилі барвінком, волошка-

ми та колосками. Короваї випікала бабуня молодої, пані Бобро.

Отець Критюк перевів молитву, а весільний староста оголосив тост до молодих, другий тост був проголошений до мами молодої й батьків молодого.

Після смачної вечері, староста представив усіх гостей, які прибули із Судбурі, Лондону, Торонто, Чікаго, Гамільтону і місцевих. Молодий Роберт у своїй промові подякував мамі молодої а також своїм батькам за таке гарне весілля, а також всім гостям, що так чисельно прибули на весілля й подякував дружбам и дружкам. Брат молодої Александер від себе привітав молодят і побажав їм щасливого подружнього життя. По вечері при звуках чудової оркестри гості забавлялися до пізньої ночі.

На другий день по Службі Божій в залі відбулися поправини, де було зібрано на пресу $45.00. Так як мама і бабуня молодої належать до жіночого товариства ім. Лесі Українки у Сан Кетеринс то на „Промінь" виділили $25.00, а решту на „Молоду Україну", до якої належить Людмила. Всім гостям і жертводавцям щире спасибі, а молодятам на многії літа.

Присутня

БЛ. П. МИКОЛА СТАХНИК
Гамільтон

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу мого дорогого чоловіка Миколи Стахника, який упокоївся 26 жовтня 1980 року.

Залишив засмучену дружину Анну, чотирьох синів, три дочки, десять внуків, братанку Стефанію Гладку і сестру в Тандер Бей Теодосію Антонишин, дальшу родину в Америці і в Україні. Домовину несли чотири внуки, братів внук, і прибраний внук — всі молоді хлопці.

Щиро дякую отцеві М. Равлюкові за чин Похорону і хористам, що так гарно і побожно відспівали Панахиду і так само на Похороні. Дякую всім тим, що причинилися до похорону мого чоловіка.

Спи спокійно мій мужу, тату і дідуню. Вічна тобі пам'ять.

Засмучена дружина
Анна Стахник,
Гамільтон, Онт.

60-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ ІВАНА І МАРІЇ ГРИГОРІВ
Нипавин, Саск.

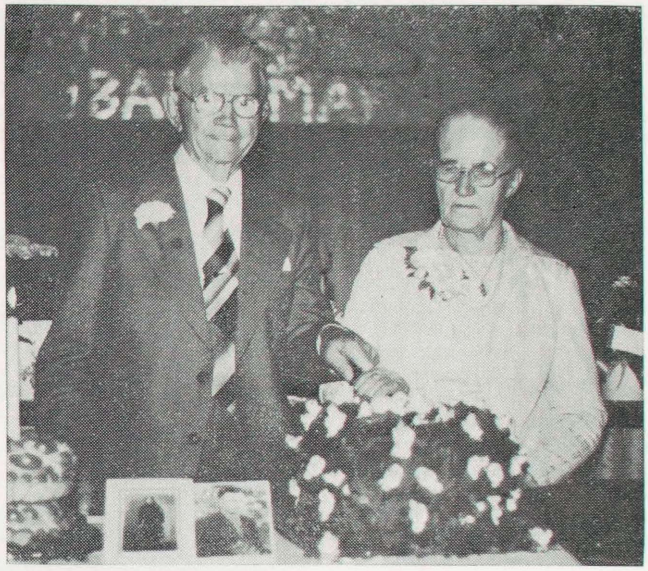

У суботу, 23 серпня 1980 р., в містечку Нипавин, Саск. з'їхалися діти, внуки і правнуки, як також близька родина й приятелі, щоб віддати честь і подяку двом улюбленим родичам — дідусеві й бабусі — Іванові й Марії Григор, що в цей гарний сонячний день відзначають 60-ліття подружнього життя.

Яка це радість, який милий день для всіх, що ювіляти дочекали, прожившн разом такі роки. Іван і Марія Григор піонери околиці Нипавин ще від 1932 р.

Іван народився в домі перших канадських поселенців Онуфрія і Катерини Григор 1901 р., що приїхали з України, зі села Горошева. Родина осілась в околиці Шіго, Саск. Тут Іван виростав і одружився у 1920 р. з Маріею Мельничук, з роду Івана і Домни, які також були одні із перших канадійських поселенців з Буковини, зі села Горошева.

Іван і Марія фармерували в цій околиці, але не задоволялися мізерним життям на кам'янистій й горбкуватій околиці. І коли прочитали про вільні „гомстеди" в Нипавин, то рішили туди перебратись, залишаючи родинне гніздо і українське життя, яке повністю почало розгортатись тоді. Але затужили в Нипавин за українським життям, бо в той час там було ще мало наших людей. Отож вони рішили дати допис і оголошення до „Українського Голосу" про добрі тут землі і гарну околицю. На цей заклик багато українців поселилося на цих урожайних землях, і згодом почали організувати церкву і Народний дім.

Іван і Марія це перші організатори українського руху в околиці Нипавин. Не одна родина завдячує їм своє краще життя.

Ювіляти виховали 8 дітей: Анну, Тараса, Василя, Мирослава, Василину, Петра, Павліну і Орисю, які порозїздилися по цілій Канаді, але не забувають за своїх родичів, і зчаста відвідують їх, зі своїми родинами. Тому й ювілей був так милий і приємний, бо вся родина прибула включно з онуками й правнуками. До церкви Пресв. Богородиці на молебень, ювіляти їхали у відкритому авті з 1920 р.

Церква була переповнена рідними і приятелями. Молебень відправив о. настоятель М. Бова, при помочі хору та дяка п. Биця. При кінці молебня о. Бова сердечно привітав ювілятів теплими словами, побажав їм кріпкого здоров'я і всього найкращого в житті, на многі літа. Він не забув і з'ясувати заслуги Івана й Марії для церкви і Народного дому та організацій.

По Молебні всі перейшли до Ук-

раїнського Народного Дому на прийняття. При вході до залі ювілятів вітали швагер Іван і сестра Докія Поповичі — хлібом та сіллю, і запровадили їх за головний стіл.

Коли вже всі засіли за столи, тоді правнуки — Кортис й Роксана Звоздецькі, увійшли в залю і внесли коровай на вишиваному рушнику. Увійшли і всі онуки й правнуки співаючи дідусеві і бабусі і поставили на столі коровай. Це була зворушлива хвилина для ювілятів і для всіх гостей.

Господарями гостини були сини Петро й Тарас. Отець Бова поблагословив страви, і гості засіли до багатої вечері, яку приготовили членкині відділу С.У.К при тій церкві.

На ювілейному прийнятті були визначні гості: від СУС вітав ювілятів його голова д-р Л. Фарина з Едмонтону, він підкреслив вартість таких здібних людей по околицях, як організатора і будівничого, яким був п. Іван Григор. Пані Наталія Фарина, перша заст. голови С.У.К. вітала ювілятку, яка вже 45 літ є в Союзі Українок, і яка віддала все своє життя для церкви і товариства, згадала її заслуги як доброї матері, що виховала національно свідомих дітей. Такі матері ніколи ніхто не нагороджує ані медалями ані дипломами, на які вони дійсно заслужили.

Від громади говорив п. Мохорук, голова громади, згадуючи заслуги ювілятів в громаді. Пані М. Косован подарувала ювілятці червоні рожі, подякувала за невтомну працю, як для церкви так і в Народному Домі і організації.

Пан Микола Музика, родич з Торонта склав побажання та пригадав основи родини Григорів: українська мова, українська пісня та мрії про самостійну Україну. На цьому виховувалась ціла родина. Побажав, щоб ця мрія сповнилася для ювілятів у схилі їхнього життя.

В імені родини говорила найстарша дочка Анна Звоздецька з Едмонтону, дякуючи за постійну батьківську опіку, згадуючи піонерські часи, які пережилося. Вона сказала, що хоч було бідно, то все гроші мусіли бути на „Український Голос", та на журнал „Дзвіночок" для дітей, який приходив зі Львова. Батьки старалися дати дітям музичну і вищу освіту. Закінчуючи своє слово, вона сказала ще: „купала нас мама в сніговій та дощовій воді; спали ми на матрацах, набитих пахучим сіном, засипляли при маминих молитвах та піснях, і виростали без журби та й у веселості".

Від імени онуків та правнуків говорила Лона Гулуцан-Ані. Вона пригадала дідові й бабусі теплі хвилини в домі на відвідинах, їх поради й завваги та жарти, якими дідо не раз розважав внуків. А бабуся вчила всіх пекти колачі та приготовляти різні страви.

На закінчення, ювіляти подякували усім щиро, зі сльозами за так гарний вечір.

Після вечері внуки й правнуки влаштували концерт. Були хорові і сольові пісні, дуети, монологи і музикальні точки. Все це було, щоб розважити й забавити дідуся й бабусю.

Вся родина, ближча і дальша відновила своє знайомство, свою приналежність, і весело роз'їхались додому з бажанням, повернутися на 65-літній ювілей дідуся й бабусі.

Під час гостини була проведена збірка на пресовий фонд з якої $80.00 призначено на „Промінь".

З нагоди ювілею п-во Марія і Іван Григорі подарували по $60.00 на такі інституції: на церкву Успіння Богородиці в Нипавин, на Інститут ім. П. Могили в Саскатуні, на радіопередачі саскатунської Епархії, на Колегію Св. Андрея у Вінніпеґу, на Фундацію СУС, і $25.00 на Консисторію у Вінніпеґу.

М. Ц.

У ПЕРШІ РОКОВИНИ БЛ. П. ЛЕРІЯ ОЛЕКСИНА

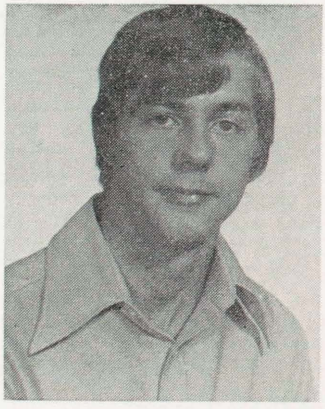

Ділимось сумною і жалібною вісткою, що дня 25 грудня 1979 р. згасла зірка нашого дорогого сина, який відійшов у вічність у трагічнім автомобільнім випадку в Гленіг, Саск. в розквіті свого віку на 25-тім році свого життя.

Дорогий наш син, люба наша дитина завжди буде жити в наших серцях, в нашій пам'яті світлим своїм образом, з веселою усмішкою. Невмолима смерть забрала нам несподівано дорогого працівника, а родині, батькові й матері спричинила біль серця. А залишив він по собі милі спомини кожному, хто знав його. Осталось нам без нього сумне подвір'я і сумненька хата і порожнє його крісло коло стола. Смерть рідної дитини це найболючіша втрата для родичів. Хай канадська земля буде нашому синові легким пером, а Господь хай оселить душу його у Своїм царстві небеснім, де всі праведники спочивають, а пам'ять про нього в наших серцях буде на завжди з нами. А ми, в цю болючу для нас річницю упокоєння нашого сина і брата сплітаємо вінок з пахучих і нев'янучих квітів, у світлу пам'ять на його свіжу могилу. Засилаємо пожертву $20.00 на фонд „Променя".

Сумуючі батько і мати
Олекса і Доця Олексин,
сестри і брат Джері

БЛ. П. АННА МОСКАЛИК

Дня 9 червня 1980 року упокоїлась в Бозі у Вінніпеґу бл. п. Анна Москалик.

Народилась Анна 9 червня 1891 року у Чернівцях на Буковині. До Канади прибула по Другій світовій війні разом зі своїм чоловіком Николаєм Москаликом, який упокоївся 1957 року. По смерті чоловіка проживала самітно. Обидвоє Москалики — Анна і Николай мали двох синів — Ореста і Олега, які згинули у війні — Олег похоронений в Бельгії, а Орест пропав без відомости.

По приїзді до Канади обидвоє Москалики належали до церкви Св. Михаїла на Дизраелі у Вінніпеґу. Анна була побожною і національно свідомою людиною, передплачувала довгі роки журнал „Промінь" і „Український Голос".

Похоронні відправи відбулись 10 і 11 червня, їх відслужили о. о. С.

Ґерус і М. Юрківський. Бл. п. Анна спочила на цвинтарі поруч могили свого чоловіка Николая. З родини бл. п. Анна залишила у смутку братову Антонію Реннер. У сороковий день упокоєння. о. С. Ґерус відслужив Панахиду в церкві Св. Михаїла. Відбулись поминки, з чого родина призначила 25.00 дол. на „Промінь".

Покійній Анні хай канадська земля буде легкою.

БЛ. П. ЮСТИНА ДОБРОВОЛЬСЬКА

В четвер 4 вересня 1980 р. в Юніон лікарні в Мелфорт упокоїлась Юстина Добровольська, проживши 90 років і один тиждень.

На день 90-ліття її уродин, родина і приятелі та знайомі відвідали її з родинними побажаннями. Тиждень по тім вона упокоїлась.

Юстина народилась в селі Іване Золоте, повіт Заліщики 28 серпня 1890 року. До Канади приїхала 1909 року. Одружилась з Стефаном Добровольським 1910 р. та поселились на гомстеді в околиці Ґронлід.

Юстина любила своїх дітей і обидвоє з чоловіком працювали на своє життя та на навчання й вишколення своїх дітей. Любила свою церкву і щедро жертвувала на церковні потреби, на катедру у Вінніпеґу, жертвувала на різні громадські і добродійні цілі. Вона була довголітньою членкою жіночого товариства, помагала працею та потребами поки могла. Її останні бажання її пожертв були $100.00 на Колеґію Св. Андрея у Вінніпеґу, $100.00 на церкву, а $50.00 на жіноче товариство, де вона була членкою.

Смерть пок. Юстини попередив її чоловік Стефан 1962 р.а дочка Анна 1978 р. По собі лишила в смутку синів з родинами: Гавриїла у Ванкувері, Михайла в Саскатуні, дочку Марію Микульську з родиною в Ґронлид, зятя Арта Катринюка з Дандирн, Саск., 11 онуків і 11 правнуків.

В неділю 7 вересня 1980 р. в похоронному заведенні в Мелфорті о. М. Бова відправив Панахиду, а на другий день рано 8 серпня, в церкві Пресв. Діви Марії в Ґронлид о. М. Бова відправив заупокійну Службу Божу. Тіло пок. Юстини похоронено на парафіяльнім цвинтарі поруч могили її мужа Стефана.

Із збірки на нав'янучий вінок після розподілу призначено на „Промінь" $20.00.

Хай ласкавий Господь оселить душу її там, де всі праведники спочивають. Вічна їй пам'ять.

Г. Д.

БЛ. П. ПАВЛО ВАСИЛЬЦІВ

Мисисаґа, Онт.

В першу річницю смерти нашого дорогого ніколи незабутнього мужа, сина, брата і дідуся — згадуємо його „не злим, тихим словом".

Павло Васильців народився 27-го грудня 1917 року — батько Петро Васильців, а мама Варвара з роду Корпан. Дитячий вік Павло провів з батьками на фармі в місцевості Сматс, Саск. Ходив до школи Ланівці, яка була така на їх фармі, майже подвір'я в подвір'я. Успішно закінчив публічну школу. До середньої школи ходив в містечку Ебердін, Саск. Закінчивши середню школу в часі великої депресії, Павло переїхав до Гефорду, Саск. і став працювати у свого вуйка Йосифа Щербаня в його „гардвир" крамниці (крамниця залізних товарів).

Набравши практики в цій ділянці Павло рішив шукати кращої долі на сході в Торонто, Онт. Став там до праці, в якій вже мав досвід, в Шерменс „гардвир" і там працював довший час. Після того був продавцем в „гардвир голсейл" а відтак і управителем тієї компанії.

В п'ятдесятих роках відкрив свою крамницю на Лейкшор бульвар в Лонґ Бренч, котрою провадив із своєю дружиною Марією аж поки здоров'я почало занепадати.

Майже цілий свій дорослий вік Павло прожив в Торонті і Мисисаґа, крім трьох років, коли був управителем готелю в Віндзор, Онт.

В сім'ї Павла і Марії з роду Палагіцьких з котрою одружився восени 1939 року осталось два сини — Євген і Ярослав, обидва одружені.

Павло помер раптово на удар серця 26 жовтня 1979 року. Оставив у великім смутку дружину Марію, двох синів Євгена і Ярослава, маму, невісток Бирді і Каролю, трьох внуків: Павла, Тада і Ската, старшого брата Дмитра в Васиґа Біч, молодшого брата Василя в Саскатуні, котрий із дружиною Розалією були в гостях в Павла в часі його несподіваної смерти; сестер Анну, Йоанну, Марію, Галю і Савелю та племінників.

Панахиду відслужив протопресвітер М. Боднарчук з Лонґ Бренч, дякувала добр. Ліда. Похоронна відправа відбулася в церкві Св. Дмитрія в Лонґ Бренч, де Павло був членом, і якийсь час був членом управи громади. Похоронено Павла на цвинтарі „Парк Лавн" в Торонті. Тризна відбулася в ресторані при чисельній участі родини і приятелів.

Спи, спокійним сном, нам завжди дорогий! Ми пам'ятатимемо все добре, що ти нам зробив і твою щирість до нас всіх. Хай земля буде тобі легкою. Вічная пам'ять!

Сестра А. Д.

* * *

Пожертви на нев'янучий вінок зложили дружина, мама, сини і брати та сестри. Розподілено рівну суму на „Вісник" і „Промінь".

Довкола дому

Стефанія Кульба

ПЕЧЕНЯ З ВОЛОВИНИ (АЙ РОВСТ)

4 ф. м'яса (Ай Ровст)
1 бляшанка „крім оф машрум суп" — юшки з печериць
1 велика цибуля — грубо покроєна
3 ложки води
½ ложечки цукру
2 ложечки солі
1 ложечка кукурудзяного крохмалю — cornstarch

М'ясо сполоскати, натерти цукром і сіллю. Залишити на пів години або більше. На алюміній папір вилляти пів бляшанки юшки з печериць і на це покласти м'ясо; помастити рештою юшки і посипати цибулею. Виполоскати бляшанку водою і полляти тим м'ясо. Завинути алюміній папір і пекти при 350° впродовж 3½ до 4 год.

Підлива: Ложечку кукурудзяного крохмалю розвести з 3-ма ложками холодної води і вмішати до навари — варити пару хвилин і підлива готова.

— — —

МЕДІВНИК

8 яєць — розділяні
1 горнятко цукру-пудру
1 горнятко рідкого меду
1 ложечка гвоздиків
1 ложечка цинамону
2 горнятка борошна — „Сванс Давн"
2 ложечки соди до печення
¼ горнятка оливи Мазола

Жовтки втерти з цукром аж збіліють. Додати гвоздики, цинамон і горнятко меду. Вимішати додаючи оливи. Борошно пересіяти з содою до печення, а білки вбити на шум. Додавати до маси борошно, мішаючи напереміну з білками.

Виложити до вимащеної форми. Пекти у вигрітій печі на 300° одну годину.

CAKES AND FILLINGS

POPPY CAKE

6 eggs
2 cups sugar
1⅓ cups vegetable oil
¾ cup poppy seed
½ cup milk
1 tsp. vanilla
2 cups flour
2 tsps. baking powder
½tsp. salt
½ cup chopped walnuts
sour cherries (7 - 10) halved

Beat eggs till slightly gluffy. Add sugar gradually & beat until light & large in volume. Add oil. Add poppy seed (which has been broken up in a blender on highest speed with the milk). Add vanilla. Sift together flour, baking powder & salt. Add to the mixture. Mix in the nuts. Pour into well greased & lightly floured baking pan. Poke the cherry halves with finger into batter. Bake 1 hour at 325° or until cake tester comes out clean. Remove & let stand for 15 mins. Remove from pan & when cool sprinkle with sifted icing sugar, if desired.

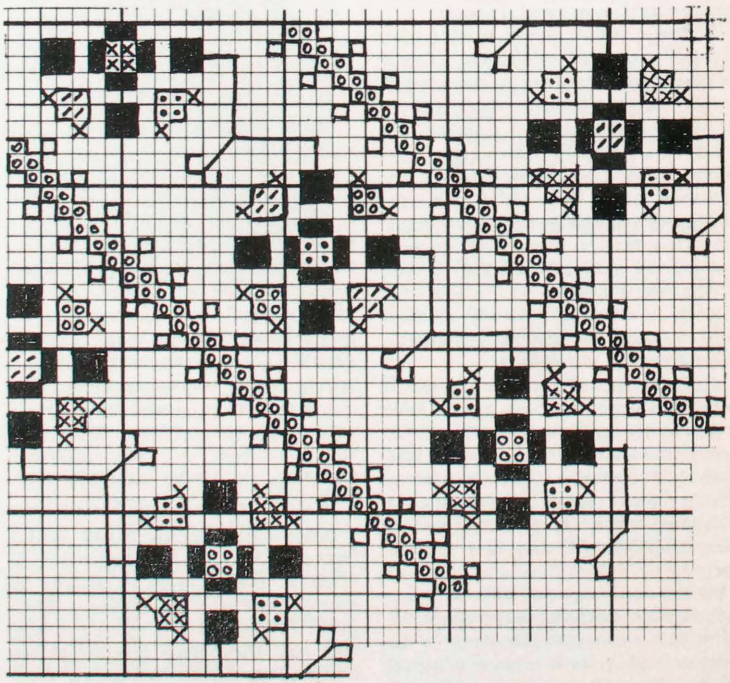

Буковинський взір вишиваний хрестиками, гладю, конутри чорні.

■ — чорна — 310 DMC; ° — жовта — 742; / — помарачева — 947
• — зелена — 905; X — червона — 816

З ЮВІЛЕЙНИХ СВЯТКУВАНЬ ЖУРНАЛА

Ювілейний дар відділу і членства в Саскатуні $550.00.

Впродовж цілого 1980 року, на сторінках „Променя" друкувалися ювілейні дари членства, передплатниць та відділів Союзу Українок Канади на піддержку журнала.

Деякі жіночі товариства відмітили 20-річя журнала імпрезою. Перша така багата імпреза відбулась в Едмонтоні у відділі при Катедрі Св. Івана, на яку було запрошено редакторку журнала. Друга подібна імпреза відбулась з участю на ній редакторки Н. Когуської 5 жовтня в катедральній авдиторії в Саскатуні. Наспіло також звідомлення про відбуту імпрезу для „Променя" у відділу ім. Кн. Ольги при Катедрі Св. Володимира в Торонті. Кожний відділ Союзу Українок Канади причинився певною формою відмічення свого журнала з нагоди його 20-річчя, що було проголошувано в кожнім числі журнала. Прямуємо отже до нового ювілею — 25-річчя, як досі.

Не все було можливо нам подякувати теплими листами за Ваші дари, за кожну пожертву, яку ми оцінювали. Складаємо цю подяку тепер. Особливо дякуємо за піддержку Вашої преси таки Вашою власною свобідною волею. Продовжуйте свою працю для справ нашої організації та нашого народу!

— — — — —

Відділ з нагоди 20-річчя „Променя"

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської ——— $100.00

Збірка проголошена окремо

Торонто — Відділ ім. Кн. Ольги ——— $100.00
Ванкувер — Відділ ім. Лесі Українки ——— $100.00
Вернон, Б. К. — Відділ ім. Кн. Ольги ——— $35.00
Вікторія Б. К. — Відділ ім. Доньки України — — $25.00
Лашін, Кве. — Відділ ім. Кн. Ольри — — — — $25.00

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД ВІДДІЛІВ

Келовна — Відділ ім. С. Стечишин, рефер. М. Гарасимів 60.00
Вакав — Відділ О. Басарабової 25.00
Смокі Лейк, Альберта — Відділ О. Кобилянської, з нагоди 50-ліття відділу 30.00
Нипавин, Саск. — Відділ О. Басарабової 15.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

П-во Д. Пригорницькі — Торонто — з нагоди родинного свята $80.00
П-во Анна і Михайло Журавель — Торонто — З нагоди золотого ювілею подружжя 50.00
П-во Дмитро і Марія Гарасимові — Келовна, Б. К. з нагоди ювілею подружжя 45.00
Д. Бобро — Ст. Кетеринс — з нагоди родинного свята 25.00
Катерина Маліцька — Норт Бетлфорд 20.00
Марія Гребенюк — Саскатун 20.00
Марта Савчук — Принс Альберт 20.00
Параскевія Матвійчук — Брендон 12.00
Константина Чорна — Мисисага 10.00
Марія Світальська — Вестлок, Онт. 10.00
К. Дорковська — Торонто 10.00
Людмила Мулевич — Торонто 10.00
А. Бойко — Мисисага, Онт. 10.00
Анна Полович — Канора, Саск. 10.00
Марія Костім — Ґрімзбі, Онт. 10.00
Елен Романюк — Едмонтон 10.00
Анна Вахняк — Вінніпеґ 10.00
Марія Ґонсов — Лашін, Кве. 10.00
К. Кірстюк — Ванкувер — з нагоди 84-их уродин мужа Кірстюка 10.00
Вінсента Хрущ — Атабаска 10.00
Софія Іванків — Скотленд 10.00
Єва Волчанська — Едмонтон 10.00
Параска Стефанюк — Едмонтон 10.00
Ліна Козар — Етелберт, Ман. 6.00
Наталка Вацик — Тандер Бей 5.00
Анна Ткачук — Келґари 5.00
А. Курчаба — Вінніпеґ 5.00
Пані Ґерич — Монтреал 5.00
Ольга Заставна — Кадворт, Саск. 5.00
Марія Бісюк — Едмонтон 5.00
Ю. В. Мельник — Реджайна 5.00
Марія Бурак — Бімзвил, Онт. 5.00
Дора Олексин — Вакав, Саск. 5.00
Є. Бонарчук — Торонто 5.00
Марія Рошко — Мисисаґа 5.00
Ірина Лукасевич — Брамела, Онт. 5.00
Ксеня Ханасик — Мирнам 5.00
Р. Савадська — Лашін 5.00
Анна Сав'юк — Віллі Ст. Піер 5.00
С. Михасів — Кемсак 4.00

По $2.00 склали: Ліна Храпко — Виловдейл, Марія Олійник — Гаєс, Анна Андрущенко — Торонто, В. Турченюк — Монтреал, А. Сірик — Рочестер, Катя Тузин — Давфин.

— — — — —

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Оля Винничук — Принс Джордж, Б. К. 4
Т. Сидоренко — Монтреал 3
Марія Боднарчук — Суррей, Б. К. 2
Ольга Шевчук — Монтреал 2
Докія Воронюк — Едмонтон 2
А. Парнета — Шіго, Саск. 2
Гелен Кірілюк — Геллок, Мінн. 1
Анна Бельбас — Росборн, Ман. 1
Анна Дрозда — Саскатун 1
Українська книгарня — Едмонтон 1
Савеля Луцюк — Вакав, Саск. 1
Марія Гарбус — референтка — Саскатун 2
Вікторія Місяк — Вінніпеґ ——— 2
Т. Сидоренко — референтка — Монтреал ——— 1
Текля Ременда — Канора, Саск. ——— 1
Ю. Пертак — Стоней Крік, Онт. ——— 1
Н. Воробець, Бирнабі, Б. К. ——— 1
Марія Юрків — референтка, Вінніпеґ. ——— 1
Марія Білоус — референтка, Давфин ——— 1
Стела Левко — референтка, Канора ——— 1

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Читаю число 11 „Променя" і завважую на наліпці моєї адреси, що до кінця місяця грудня моя передплата кінчиться. Отже посилаю свою передплату на наступних два роки і разом на пресовий фонд „Променя" — разом $30.00.

Редакторці і всім працівникам бажаю веселих Свят Різдва Христового і щасливого 1981 року.

Анна Полович — Канора, Саск

ISSN 0380-2140

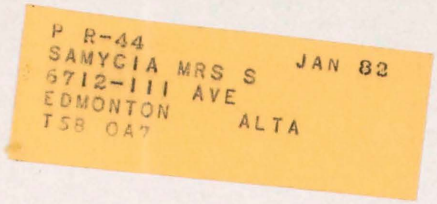

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

За листопад і грудень 1980

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, референтка Марія Гарбус — передплати ..... $ 70.00
Роблин — Відділ ім. Доньки України — рефер. Анна Горбай — передплати 30.00
Норт Бетлфорд — Відділ ім. О. Пчілки, рефер. Кароля Білик — передпл. і різдвяні привітання 45.00
Монтреал — Відділ ім. Доньки України, рефер. Т. Сидоренко — передплати і прес. фонд 55.00
Вернон, Б. К. — Відділ ім. Кн. Ольги — рефер. Н. Микитюк — передплати 40.00
Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, рефер. Марія Білоус — передплати 70.00
Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, рефер. Марія Гарбус — передплати 90.00
Стінен, Саск. — Відділ ім. Кн. Ольги, рефер. А. Суркан — передплати 100.00
Йорктон — Відділ ім. О. Пчілки, рефер. Орися Василишин — передплати 100.00
інші фонди 115.00
Лондон, Онт. — Відділ ім. Кн. Ольги, рефер. В. Калюжна, передплати 40.00
Мензі, Ман. — Відділ ім. Лесі Українки, рефер. Роза Пелешок, передплати 90.00
Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович, рефер. Стела Левко, передплати 120.00
Скарборо, Онт. — Відділ ім. Св. Анни, реф. Ліза Бот, передплати 120.00
Скарборо, Онт. — Відділ ім. Св. Анни, рефер. Ліза Бот — передплати 207.00
Вінніпеґ — Відділ ім. Л. Українки, рефер. Марія Юрків — передплати 40.00
Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, рефер. Марія Гарбус — передплати 30.00
Келовна, Б. К. — Відділ ім. С. Стечишин, рефер. М. Гарасимів — передпл. і різдв. прив. 45.00

Слідуючі жертвували на Пресовий Фонд журнала „Променя" на святі 20-ліття у Саскатуні

Теодор і Анна Скоробагач, Саскатун $30.00
Андрій і Анна Холод, Саскатун $30.00
Пані Анна Тріщук, Саскатун $25.00
Пані Марія Пирнаровська, Саскатун 25.00
Пані Марія Ткачук, Саскатун $20.00
Пані Емілія Табачнюк, Саскатун 20.00
Пані Марія Гарбус, Саскатун 20.00
Пані Галя Максим'юк, Саскатун 20.00
Пані Анастасія Буряник, Саскатун 20.00
Пані Людвіна Зубрак, Принс Алберт 20.00
Пані Олеся Кіндрачук, Саскатун 20.00
Марія і Микола Дорош, Саскатун 20.00
Анна і Іван Семко, Саскатун $15.00
Пані Савеля Стечишин, Саскатун $15.00
Пані Марія Сенів, Саскатун $10.00
П-во Ольга і Микола Гавриш, Саскатун 10.00
Пані Катерина Тимошевська, Саскатун 10.00
Добр. Софія Сенишин, Саскатун 10.00
Пані Марія Павлюк, Саскатун 10.00
Пані Анна Янов, Саскатун 10.00
Анастасія і Василь Михайлюк, Саскатун 10.00
Анна і Іван Глуханюк, Саскатун 10.00
Домна і Михайло Світак, Саскатун 6.00
Пані Емілія Лабач, Саскатун $5.00
Пані Меланія Пігач, Саскатун 5.00
Пані Софія Козловська, Саскатун 5.00
Пані Анна Федейко, Саскатун 5.00
Анна і Юрій Ріпак, Саскатун 5.00
Пані Ольга Білик, Саскатун 5.00
Пані Анна Тимчатин, Саскатун 5.00
Пані Анна Папіш, Саскатун 5.00
Пані Стефанія Мельник, Саскатун 5.00
Пані Марія Воронюк, Саскатун 5.00
Пані Ефрозинія Рудевська, Саскатун 5.00

Подали пізніше:

Пані Михайлина Лемко, Саскатун 5.00
Пані Михайліна Никифорук, Саскатун $5.00
Пані Ольга Кей, Саскатун 5.00
Пані Ольга Сацевич, Саскатун 5.00
Пані Наталія Дептух, Саскатун 5.00
Пані Розалія Кренкі, Саскатун 5.00
Пані Михайлина Ґриба, Саскатун 5.00
Пані Варвара Катеринич, Саскатун 5.00
Пані Ева Король, Саскатун 5.00
Пані Анна Клапоущак, Саскатун 5.00
Пані Марія Мойсюк, Саскатун 5.00
Пані Анна Михайлюк, Саскатун 5.00
Пан Стефан Маков, Саскатун 5.00
П-во Марія і Михайло Маков, Саскатун 3.00
Пані Ліна Букуряк, Саскатун 3.00
Пані Марія Білий, Саскатун 3.00
П-во Кароля і Микола Завадюк, Саскатун 4.00
Пан Михайло Тріщук, Саскатун 2.00
Пані Василина Добні, Саскатун 2.00
Пані Анна Гунчак, Саскатун 2.00
Пан Веслий Панґрас, Саскатун 2.00
Пані Тетяна Ґарбар, Саскатун 2.00
Пані Докія Вівчар, Саскатун 2.00
Пані Михайліна Симчич, Саскатун 2.00
Пані Анна Вахняк, Саскатун 2.00
Пані Катерина Чиж, Саскатун 2.00
Панна Маріяна Гавриш, Саскатун 2.00
Пані Михайліна і Іван Білик, Саскатун 2.00
Пані Романович, Принс Алберт 2.00
Пані Єлисавета Вахняк, Саскатун 1.00
Пані Юстина Барановська, Саскатун 1.00
Пані Анна Чуй, Саскатун 1.00
Пані Кесий Гладюк, Саскатун 1.00
Пані Розалія Кирильчук, Саскатун 1.00
Пані Анна Фиринюк, Саскатун 1.00